

Tere, poliitika-aasta 2014!

SOE VASTUVÕTT: Külalisi tervitavad (vasakult) Enn Eesmaa, Marika Tuus-Laul, Edgar Savisaar, Priit Toobal ja Ester Tuiksoo.

PEOMELU: Inimesed nautisid head seltskonda ja maitsvaid toite ning tuju aitas üleval hoida ansambel Justament.

Keskerakonnale algas uus aasta traditsioonilise näärpeoga Salme kultuurikeskuses 11. jaanuaril, mil võeti poliitika-tegemisest hetkeks paus, löödi kokku šampanjaklaase ja keerutati tantsu. Lahutati meelt astumaks Keskerakonna jaoks üliolulisse poliitika-aastasse, mida sisustavad juba Euroopa parlamendi valimised 25. mail; aga kogu eesseisev periood kulmineerub Riigikogu valimistega 2015. aasta 1. märtsil.

Pidulised tunnistasid, et vaatamata erakonna kõrgele reitingule ootab ees suur töö, sest valijaid tuleb veelgi juurde võita. Peavad säilima tugevad närvid ja vankumatu ühtsustunne oponentide rünnakute suhtes.

Äsjane valimisvõit Tallinnas ja rahva toe-

MAA SOOL: Tantsupõrandale leidsid tee jalga keerutama nii noored kui ka eakamad inimesed.

tuse suurearvulised näitajad kinnitavad Keskerakonna senisele kursile truuskäämimise õigsust. Konkurentide ja peavoolumeedia kriitika kinnitavad seda sama.

Sel õhtul poliitikast siiski palju ei räägitud. Tunti rõõmu jõudehetkest, et koguda jõudu ja nautida üheskoos meelelahutusprogrammi, kus esinesid ansamblid „Iris“ ja „Justament“ ning silmailu pakkus showballett „Kolor“. Külaliste vahel loositi välja Edgar Savisaare raamat „Tõde Eestist“ ja Toivo Tootseni koostatud „Vana Hõbe. Hardi Tiidus ja inimesed tema ümber“ ning Kesknädala aastatellimus. Peavõidu – kruisi neljale Rootsi võitis Lev Vaino.

Tekst ja fotod: INDREK VEISERIK

Edgar Savisaar tänases lehes!

Laari revisjon: IRL-i lahingratsu hilinenud hirnatud

Loe lk 4–5

- Laar on hiljaks jäänud – ükski revisjon ei korva enam Eesti rahvale juba tekitatud kahju.
- Euroopa volinik võiks tulla ka Keskerakonnast – näiteks Jüri Ratas.

Juhtkiri

Püha sõda omariikluse pärast

JAANUS KARILAIK
Haapsalu volikogu esimees

Kõik ühiskonnaliikmed võitlevad võimu pärast. Pole oluline, kas väiksemas või suuremas plaanis. Erinevus seisab ainult motiivides, aktiivsuse määras ja selle tunnistamise valmiduses. Ideaalmudel on esimeses etapis võim eesmärk ja teises vahend, ning kolmandas etapis tähendab see oskust sellest sõltuvusest vabaneda.

Ilmselgelt on Ansip ja Parts uppumas võimu magusas kastmes. Kui võimuhullud ise end uputavad, siis parteipoliitikas teeb see konkurentidele ainult rõõmu. Probleem on hoopis tõsisem, kui võimuhullud Ansip ja Parts kisuivad lainetevoogudesse ka oma rahva.

Kindlasti on meie ühiskonnas veel seltskondi, kes neid pimestatult kumardavad – nende hõimlased, kohalikud pankurigenosseseked, metsatöösturid, kulkaõhtlased, ministeeriumide kaan-MTÜ-d ja muud rahvusliku genotsiidi osalised. Elades oma heaolumullis, ei kavatsegi nad ühiskonna tervikpilti sügavuti vaadata.

Tallinna 46 mandaati ehmatas parempoolse klanni näost siniseks. Aastalõpul ilmusid ajakirjanduses imalad lood Ansipist, Krossist, Ilvesest. Viimane pidas juba korduva vihakõne nende kodanike vastu, kes julgevad riiki kriitiseerida.

KESKMÕTE: Keskerakondlastest sõltub, kas edukultuse kõrvale tuuakse ka õiglusekultus.

Kummaline, et just suurimad vihakõnelejad Ilves, Ligi, Gräzin, Reinsalu ja Parts ei salli samade võtete kasutamist nende endi kallal. Siis manatakse ette kohe valgustada. Kuzzeri-video tõestas avalikult – nad tunnistasid end kaotajateks, ja ekraanilt paisati kodanikele silmi kaotajate abitu appihüüd.

Pidi ju valijatele meelde tuletama: vaadake, kui lahedad me tegelikult oleme! Miks te, tallinlased, meie andekust ei tunnista?! Kuna valimisõöl nutsid kaotajad kibedaid pisaraid, siis jäigi neil üle irvitada kõigest läbi propagandamasinavärgi loodud negatiivsete müütide. Eestit tühjaks imeva valitsuse tallalakkujatena löid samad tegelased kunagi Ansipi ja Haloneni klipi, kus Ansip võitles paha Soome presidendiga, kes pakub meie rahvale tööd ja leiba. Ansip pandi alateadlikult seostuma positiivsete emotsioonidega – Soome kui meie heaolu oas.

Avandi endagi tunnistusest saime teada, et teda kui IRL-i, SDE või Refi valijat on järjestikused all-linna kaotused ja usalduse puudus sügavalt hingesoppi solvanud. Klipp oli lihtsalt üks poliitiline relvake oma valijate esindamiseks ja mobiliseerimiseks. Riigikogu valimiseni on ikkagi veel 13 kuud ja parempoolsete fiasko paistab käeulatuses.

Teatakse aga sedagi, et sitast seisust saab välja tulla ka valedega ja negatiivsete müütide tugevdamisega.

Keskerakonna konkurentide koosolekuruumide laed on kaetud närveldamisest tekkinud konsistentsiga. IRL-i ministri Partsi nõunik Raasuke (endine hansapankur) viis oma tulumaksu Kuressaarde, andes sellega minisignaali IRL-i ja SDE kiirest lähenemisest. Nemat unistavad reformikate ja keskerakondlaste autimängimisest. Parts saadetakse Brüsselisse puhkama, ja kohe ongi meil juba ukse ees märts 2015.

Siis aga väärivad oma suurt võitu Keskerakonna valijad. Liiga kaua on lastud vastastel omariiklust nõrgestada. Olgem valvsad – IRL-i esimees ise ütles ETV-s, et Keskerakonna võidu takistamiseks sobivad kõik vahendid; rõhk sõnal kõik.

Keskerakonna valijatest sõltub, kas riigi mahamängijad poliitikas pekstakse minema või mitte. Meist sõltub, kas Eesti saab ideoloogilise suunamuutuse või mitte. Meist sõltub, kas omariikluse sisule pööratakse üldse mingeid poliitilisi või taandume taas hääletult. Meist sõltub, kas edukultuse kõrvale tuuakse ka õiglusekultus. Keskerakonna juhitud Tallinna, Haapsalu, Paide, Võru, Põlva, Jõgeva, Narva ja Tartu kohaliku poliitikat saab veelgi tõhusamalt ajada, kui Keskerakond töötab Stenbocki majas.

NÄDALA NUPUD

Kõlvart aitas kodutul kodu leida

Äsja alanud TV3 tõsielusarja „Alla-käigutrepist üles“ avaloos ulatati abikäsi 53-aastasele Margusele, kes aastaga tänavalt normaalsesse ellu naasis. Üheks abistajaks oli ka Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart (pildil), keda Marguse saatus liigutas sedavõrd, et ta otsis mehele korteri ning tasus tema eest terve aasta korteriüüri, vahendab Õhtuleht. Kõlvarti sõnul oli näha, et Margus soovib ja suudab enda keerulisest seisundist pääsemiseks ise väga palju ära teha, ning see oli ka põhjuseks, miks tekkis soov teda aidata. Marguse enda jaoks oli uudis uuest kodust tõeliseks üllatuseks. Korteriõigust kaes hoides tundis mees sügavat liigutust. Marguse sõnul paistab nüüd tunneli lõpus tema jaoks valgust, mida ei tohi käest lasta. Selle aasta jooksul, mil meest keerulisest olukorrast välja aidati, muutusid nii tema mõttemaailm kui ka ellusuhtumine, aga ka välimus. Haarates kinni pakutud võimalusest, pääses Margus tänavalt ning leidis koguni suurepärase töö.

Enne kodutuks jäämist elas Margus Tallinnas Suur-Karja

tänava korteris, mis oli kuulunud tema emale. „Siis tekkis järsku mingi härra Rebane, kes väitis, et tema täditütar või onutütar on selle pinna omanik. Kui ema ära suri, kadus see üüripind ära. Kust see omanik tekkis ja kas ta oligi õigusjärgne, seda ma ei oska üldse öelda,“ ütles Margus TV3 saates. Enda sõnul kahetseb Margus enim seda, et ei elanud vahetult tol hetkel, kui ema suri, Suur-Karja tänavas. Siis ehk oleks võinud korter talle alles jääda.

Samal ajal, kui keskerakondlane Mihhail Kõlvart aitas kodutul korteriüüri maksta, vaatab president Toomas Hendrik Ilves vaid seda, kuidas maksumaksja raha eest saaks Ärma talu kulusid katta ja Kadrioru lossi ümber tara ehitada. Kesknädala hinnangul võiks presidendil olla piinlik!

Omandireformi käigus tegid ühed eestlased teisi eestlasi kodutuks. On tore, et seekord aitas kodu kaotanud Mihhail Kõlvart. Kuid kus on nende kaastunne, kes kaasinimesi kodust ilma jätsid „tänuühiks“ selle eest, et need olid taastanud eluaseme pärast sõda ja hoolitsenud selle eest rohkem kui 50 aastat?

Portaal: Tallinna tasuta ühistranspordi idee on geniaalne!

Portaal *Listverse.com* reastas 10 kõige väljapaistvamat fakti Eesti kohta. Esikohale pandi Tallinna vanalinna keskaegne arhitektuur. Järgnesid naistekandmise meistrivõistlused ja ühetaolise tulumaksu kehtestamine. Üheksandale kohale platseerus Tallinna tasuta ühistransport, mida *Listverse* nimetab inimestele rahulolu toonud geniaalseks ideeks. Tõstetakse esile, et Tallinna linnapea tabas tasuta ühistransporti luues kaks kärbest ühe hoobiga: vaesemale elanikkonnale tagas võimaluse tasuta sõita ning tänavaid ummistava autohulga kahanemine aitab keskkonda säästa.

Listverse kiidab tasuta ühistranspordi ideed ka ärilises mõttes: kuigi sellest tulenevad kulud suurenesid, registreeris end tallinlaseks suur hulk inimesi, mis toob Tallinnale suuremaid maksutuluseid.

„Kuna elanikud saavad nüüd odavalt ja vabalt linnas liikuda, siis tasuta ühistransport, vähemalt alguses, on suurendanud ka kohalike äriomanike käivet,“ kirjutab *Listverse*.

Lisaks märgiti enim tähelepanu pakkuvate faktide pingereas ära Eesti koolide suurt internetiseerumist, kohustust kanda pimedal ajal helkurit, Skype'i leiuutamist, e-hääletussüsteemi, Eesti võitu 2001. aasta Eurovisioonil, kus üheks laulu „Everybody“ esitajaks oli tumeda nahavärvusega inimene. Kümnele kohale asetati spordiala kiiking.

Vana partei tuleb tagasi

IRL-ist jalga lasknud „kampsunid“ ehk 1992. aastal võimule tõusnud vana Isamaa tahab, end paari uue nimega üles vuntsides, poliitikasse tagasi tulla – omil sõnul Riigikogu kartelli-parteid konkurentsi pakkuma, sest Eesti poliitsüsteem olla hangunud. MTÜ Vaba Isamaaline Kodanik (VIK) tegutseb uue erakonna loomise nimel. Kesknädalale meenutab see ponnistus paljutsiteeritud anekdooti lõbumajas üles kerkinud küsimusest: kas teeninduse kvaliteeti saab tõsta vahetades mööblit või vahetades personali? Uue partei puhul näeme küll varjatut uut ambitsiooni, aga mitte uusi tegijaid, uusi ideesid ega uut jõudu. Res Publica andis Isamaale surmahoobi, ja surnd ta ongi. Igasugune kummitusele väidetavalt värske õhu sissepuhumine („uus algus“ jm rahvale puru silma ajamine) oleks koomiline, kui vana Isamaa tegevus poleks Eestile kujunenud nii traagiliseks.

HIIBUSE NÄDAL

PÄIKESELISE LÕUNA ASEMELE SÕIDAVAD MEIE JUHTPOLIITIKUD KÜLMA USA TALVE NAUTIMA. ON KA AEG TAAS ÜLES SOOJENDADA SUHTED VÄLISEESTLASTEGA.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

Rõivas maksab vaesuspõhist peretoetust

Vaesuspõhist peretoetust saab pere alles pärast oma vaesuse tõestamist ametnikele. Absoluutses vaesuses elab hinnanguliselt 45 000 last, aga 4 kuuga maksti toetust vaid 5950 korral. Esimese lapse toetus on püsinud muutumatuna 10 aastat järjest ja 300 krooni asemel saab nüüd 19,18 eurot.

Valitsuses on praegu erakond, kes lubas 11 aastat tagasi igale lapsele 1000 krooni (=65 eurot) toetust kuus, aga nüüd on Margus Tsahkna suu läbi alles 2015. aastast lubatud 100 eurot kolmanda ja enama lapse eest.

VIRGO KRUBE
vaatleja

Eelmise aasta 1. juulist hakkas kehtima vajaduspõhine peretoetus, mis Sotsiaalministeeriumi 3. juuli pressiteate järgi kehtestati „eesmärgiga toetada neid, kes kõige enam abi vajavad ehk madalama sissetulekuga peresid. Vajaduspõhist peretoetust võivad taotleda lastega pered, kelle sissetulek jääb allapoole suhtelise vaesuse piiri. Toetust taotlenud ühe lapsega pered saavad alates juulist 28,77 eurot varasema 19,18 euro asemel lapse kohta.

Kahe lapsega pere varasem 38,36 eurone toetus on alates juulist 57,54 eurot. Vajaduspõhist peretoetust saab taotleda korraga kolmeks kuuks“.

Räägivad vajaduspõhisest, piirduvad vaesuspõhisega

Sotsiaalministeerium on avanud ka lehekülje www.lastetoetused.ee koos ministri tervitusega esilehel.

See oli reformierakondlaste esimene samm alates 2004. aastast muutumatuna püsinud lastetoetuste tõstmiseks.

Üldine 300-kroonine lapsetoetus on muutumatuna püsinud 10 aastat, alates 1. jaanuarist 2004, sest selle suurendamiseks pole raha, ja peaminister on väljendanud, et selline lapsetoetus kõigile makstavana oleks samahea kui lennukilt raha külvamine.

Reformierakonna tegelik poliitiline suund on olnud kärpida sotsiaalkulusid ja muuta üldine lasteraha mitte vajaduspõhiseks, vaid pigem vaesuspõhiseks toetuseks, mida tuleb igal

üksikul juhul eraldi taotleda, näiteks neli korda aastas – nagu propagandistlikult vajaduspõhiseks nimetatud peretoetust taotleda saabki.

Pered vaesuspõhist peretoetust ei taotle

Sotsiaaltoetuste reformi nime all tuntuks saanud kava ehk vajaduspõhine peretoetus pidi tooma 30 tuhat taotlejat. Toidupank väidab oma kodulehel, viitega õiguskantsleri hinnangule, et absoluutses vaesuses elab 45 000 last.

Sotsiaalministeeriumi statistika 4 kuu taotluste kohta näitab, et vaesuspõhise peretoetuse taotlusi esitati juunis 3193, millest rahuldati 2920; juulis 742 avaldust, millest rahuldati 618 summas 45 101 eurot; augustis 363 avaldust, millest rahuldati 276 summas 54 452 eurot. Septembris esitati 2367 avaldust, millest rahuldati 2136 summas 59 534 eurot. Hilisemad andmed puuduvad.

Eelmise aasta viimasel istungipäeval jõulude eel arutas parlament olulise tähtsusega riiklikku küsimust „Peretoetuste mõju sündivusele ja laste heaolule“. Seal sõna saanud Tartu Ülikooli sotsiaalpoliitika vanemteatur Mare Ainsaar oli vaesuspõhise peretoetuse suhtes kriitiline ja nimetas seda lausa ohtlikuks.

„Kui Eesti inimesed, nende mõttemaailm muutub, et nad tahavadki olla vaesed, sest siis

nad saavad osa olla riigist, siis mina ütleks, et see on selline mõtteline genotsiid Eesti rahva kallal,“ märkis Ainsaar Riigikogu stenogrammi põhjal. Sama mõtet kordas ta 19. det-

sembri TV3 uudistes.

Järgmise aasta 1. jaanuarist vaesuspõhiste peretoetuste suurus kahekordistub, sest Reformierakond ostab maksu-

Valitsuses istub praegu erakond, kes lubas 11 aastat tagasi – 2003. aasta Riigikogu valimiste eel – igale lapsele 1000 krooni (=65 eurot) toetust kuus.

Hiljem lubas seesama erakond igale lapsele sülearvuti.

Viimati lubas see erakond viia “Kodukulud alla!”

Selle erakonna nimi on Isamaa ja Res Publica Liit.

Huvitav, miks valijad ikka ja jälle tema narkootilisse lummusse satuvad ja tema poolt hääletavad? Ja pärast hääletamist hääletavad hoopis jalgedega...

2015. a märtsis toimuvateks valimisteks. Siis vajab praegune sotsiaalminister Taavi Rõivas vaeste toetust.

Kas venelasi ja eestlasi vastandab vaid Vakra või kogu SDE?

Eelmisel nädalal sotsiaaldemokraatide Tallinna piirkonna juhiks valitud endise keskerakondlase Rainer Vakra jutt vastandab tööpoolest eestlasi ja venelasi, arutleb oma blogis Keskerakonna peasekretär Priit Toobal.

„Riigikogu aknaalune Rainer Vakra on sattunud sotside sekka ja kaaperdanud endale nende Tallinna piirkonna. Nüüd saame Delfist lugeda, kuidas vastne esisots, rind kummis, kirub Keskerakonda ja hakkab venelasi ühiskonda integreerima,“ kirjutab Toobal.

Vakra valis vale tee

Toobali arvates on Vakra valinud meedia tähelepanu püüdmiseks vale tee, sest murrab sisse lahtisest uksest.

„Endise keskerakondlasena peaks Vakra mäletama, et vastupidiselt Reformierakonna ja IRL-i poliitikale on Keskerakond töötanud selle nimel, et ühendada eesti ja vene emakeelega inimesi. Keskerakond pole valinud üht või teist äärmust. Paljudes riikides, kus rahvastiku etniline koosseis on sarnane Eestile, on tekkinud radikaalseid poliitilisi liikumisi, mis nõrgestavad ühiskonda ja kahjustavad demokraatiat. Tänu Keskerakonna järjekindlale lõimumispoliitikale pole Eestis nii juhtunud,“ kinnitab Toobal.

Ta tuletas meelde, et hiljuti ka Ingrid Rüütel ütles Postimehe intervjuus, et Keskerakond töötab

vene emakeelega eestimaalaste kaasamiseks õiges suunas.

Keskerakond väldib rahvuskonflikti

Toobal leiab, et just teised erakonnad kibelevad õhutama rahvuskonflikti. „IRL-i puhul on asi üsna selge, nad ütlevad välja, et venelased neid ei huvita. Reformierakond kehitab lihtsalt õlgu, sest nagu tahaks, aga ei oska vene emakeelega inimestele midagi pakuda. Sotsid seevastu tegelesid viimaste kohalike valimiste ajal selge vastandamise ja valijate petmisega. Vakra oleks nagu unustanud, et tema eelkäija Andres Anvelt lubas teha Tallinna juhtimisel kolmikliidu Reformierakonna ja IRL-iga, aga venekeelses meediaruumis rääkis Vadim Belobrovtevi igal võimalusel, kuidas koalitsiooni hakatakse tegema koos Keskerakonnaga.“

Keskerakond – ainus, kes ei vastanda erineva emakeelega inimesi

Toobal loeb Vakra väljaütlemistest välja, justkui poleks too ikka veel aru saanud, et tallinlased valisid pealinna juhtima Keskerakonna –

valisid sellepärast, et Keskerakond on linna edukalt juhtinud.

„Palju oli neid, kes valisid Keskerakonda tasuta ühistranspordi loomise pärast. Palju oli neid, kes valisid Keskerakonda, sest Tallinn toetab noori peresid, kooliminevaid ja kooliskäivaid lapsi ning eakaid. Palju oli neid, kes valisid Keskerakonda, sest saavad apteegist soodsamalt kaupa osta. Nii tasuta ühistranspord kui ka erinevad soodustused kehtivad ühtmoodi kõigile, sõltumata nende igapäevakeelest. Ja väga palju oli neid, kes valisid Keskerakonda, sest see on ainus erakond, mis ei tegele eesti ja vene emakeelega inimeste vastandamisega, vaid seisab kõigi Eesti inimeste huvide eest.“

Ja lõpetuseks küsib Keskerakonna peasekretär: „Mida oli sotsidel ette näidata lisaks ilusatele sõnadele „Täna Türi ja Tallinn!“ kallitel reklaamplakatitel? Neil oli näidata see, et räägivad eesti keeles üht ja vene keeles teist juttu. Neil oli ette näidata see, kuidas nad 2011. aastal Tallinna koalitsioonist ära läksid ja antud võimuga midagi peale hakata ei osanud.“

„Pole just palju, millega valimistel skoorida,“ resümeerib Toobal.

Oudekki Loone astus Keskerakonda

Aasta lõpul astus Keskerakonda politoloog, telerežissöör ja publitsist Kerstin Oudekki Loone (*pildil*, sündinud 5. veebruaril 1979). Eesti Mitte-

tulundusühingute ja Sihtasutuste Liit nimetas Loone aasta Missiooniinimeseks 2009. Kodanikuühenduste aunimetuse pälvis ta meedias inimõiguste ja võrdõiguslikkuste teemal avaldatud sõnavõtte ja meeleavalduste korraldamise eest.

Loone on Maalehe laureaat 2012. Ta on tuntud ka kodanikuühiskonna sõnaosava aktivistina, olles Vikipeedia andmetel käinud Euroopa Liidu ja OSCE valimisvaatlejana missioonidel Libeerias, Jemenis, Indoneesias (Acheis), Kõrgõzstanis, Bangladeshis ja Sierra Leones. Loone osaleb vasakpoolses 8. mai liikumises ja liikumises „Ei politseiriigile“. Viimane liikumine algas 2008. a veebruaris, olles suunatud „Pronksiöö seaduste paketi“ vastu.

Haridusest: Loone lõpetas 1997. a Hugo Treffneri Gümnaasiumi ning 2003. a Tartu Ülikooli matemaatika ja filosoofia erialal. 2005. a kaitses Tallinna Ülikoolis magistrakraadi politoloogias väitekirjaga „Suveräänsus ja immigratsioonipiirangute õigustatavus“ (juhendaja Raivo Vetik).

Hetkel on ta Tallinna Ülikooli riigi-

teaduste instituudi doktorant ning elab ja töötab Itaalias, juhendades 2012. aastast valimisvaatluse alast kursust Veneetsias

asuva kõrghariduskonsortiumi juures.

Oma poliitilist valikut kommenteeris Oudekki Loone Keskerakonna pressiesindajale:

„Keskerakond on ainus erakond, kes hoolib päriselt tavalistest Eestimaal inimestest, kes teevad oma igapäevast tööd. Need inimesed on Keskerakonna poliitika keskmes ja mind huvitab nende elu paremaks muutmise.“

Loone hinnangul on Keskerakond Tallinna valitsemisega hästi hakkama saanud. „Iga kord, kui Tallinnasse tulen, on mul hea meel, sest näen, et minu jaoks on siin läinud elu paremaks,“ tunnistab ta. Samuti peab ta oluliseks, et Keskerakond püüab jälgida, et koostelu Eestimaal oleks mõistlik ja et kõigil sõltumata emakeelest oleks siin meeldiv elada. Oudekki Loonega tegi intervjuu Maarja-Liis Arujärv 13. jaanuari ajalehes Pealinn, kus Loone muu hulgas ütleb, et Eesti sõnavabadusele on suurim oht mittekoolitamine: „Võimu poolt on loodud „kummimüür“: sul on vabadus ütelda või teha mida iganes, aga sellel ei ole mingit mõju asjade korraldusele.“

Samas Intervjuus üldistab Loone, et igavene parempöore eestlastele ei sobi.

Eesti seisab tõsiste demograafiliste probleemide ees

19. detsembril arutas Riigikogu olulise tähtsusega riiklikku küsimust „Peretoetuste mõju sündivusele ja laste heaolule“. Arutelul rääkis Keskerakonna fraktsiooni liige Olga Sõtnik, et Eesti seisab täna kolme tõsise demograafilise probleemi ees: väheneb fertiilses eas naiste arv, laste arv peredes kahaneb, suurenenud on noorte naiste väljaränne.

Sõtnik ütles, et kõik kolm probleemi on kompleksed ja keerulised ning lihtsaid lahendusi neile ei ole.

„Kuid kui me mitte midagi ette ei võta, siis ei muutu ka mitte midagi, ning meie rahvaarvu langustrend jätkub,“ muretses Sõtnik. Tema sõnul meie riigi

ühiskondlik korraldus, üldine turvatunne ja ühiskonna heaolulase kahjuks ei soodusta ühegi mainitud probleemi lahendamist. Palju rohkem peab tähelepanu pöörama nii sisserändepoliitika kui ka üldisele heaolulase tõusule, palgatase ühtlustamisele EL-i tasemega jne. Sõtnik nentis, et riiklikul tasandil tuleb rohkem tegelda töö- ja pereelu ühildamise paindlike meetmetega, mis tähendab nii lastehoiuteenuste paremat korraldamist kui ka võimalust osaliseks tööajaks ning kaugtööks.

„Laste heaolu silmas pidades tuleb tegelda ka

sellise suure rühmaga nagu üksikvanemad, keda on üle 78 000. Sest nagu statistika kirjeldab, elab üksikvanematest suhtelises vaesuses 41% ja absoluutses vaesuses koguni 23%. Vaesusriski suurendab ka rohkem kui kahe lapse olemasolu mõlema vanemaga peres.“

„Kui rääkida peretoetustest, siis muidugi (nagu väitsid ka ettekannete autorid) tuleb lapsetoetusi tõsta, sest tegemist ei ole kuluga ja peaministri arvates raha lennukist alla loopimisega. Tegemist on investeeringuga tulevikku, ja ei ole ühtegi tõsiseltvõetavat argumenti, miks lapsetoetusi ei saa tõsta,“ rõhutas Keskerakonda kuuluv riigikogulane. „Meie erakond seisab perede ja laste eest ning me oleme Riigikogus menetlusse andnud ka lapsetoetuste kolmeastmelise reformikava. Mitte vähem tähtis pole meie püüd tõsta koolilõunatoetust ning kehtestada tasuta koolitoit ka gümnaasiumiõpilastele. Oleme ju kõik teadlikud, et koolilõuna on paljudel lastel ainus soe toidukord päevas.“

Sõtnik kutsus kõiki poliitikuid jõud ja seljad kokku panema ning vaatamata erakondlikele erinevustele, lahendama üheskoos need probleemid, millega paljud Eestimaa lapsed iga päev kokku puutuvad. Ta soovis, et ükski laps ei peaks puudust kannatama, et ükski laps ei peaks tühja kõhuga magama minema, et ükski laps ei peaks taluma vägivalda ja elama hirmus.

Laari revisjon: I

Mart Laari poolt läbi viidud riigirevisjon on juba võtnud omaks, et kogu ühiskonda igal elualal vapustava väljarände põhjuseks on Eesti vaesus. Laari enda aetud poliitika inventuur viitaks aga ka vaesuse tegelikele põhjustele.

EDGAR SAVISAAR
Keskerakonna esimees

IRL-i auesimees ja Eesti Panga nõukogu esimees Mart Laar kuulutas 27. detsembri intervjuus Eesti Päevalehele, et Eesti vajab revisjoni, mille käigus tuleks kriitiliselt üle vaadata kõik, mis me teinud oleme. „Õige paljud asjad, mis on Eestile häid tagajärgi toonud, ei pea tänapäeval enam töötama.“ Peamise probleemina kirjeldab Laar eestlaste väljarännet: „Häbi on see, et oleme ikka veel nii vaesed. /.../ Nii peavadki eestlased Soomest õnne otsima.“

Braavo, härra Laar! – mõtlesid seepeale paljud lugejad. Küll pärast aktiivsest poliitikast taandumist (aga parem hilja, kui mitte kunagi) on Laar tunnistanud Eesti peamist probleemi.

Varem Eestit tabanud erilise ja üleüldise õnne kiitjate kooris püüdnud kaasa laulnud Laar tegi aga karuhäält ka pisut varem – juba oktoobris Sirbi vahel ilmunud Diplomaatia artiklis „Diplomaatia kümme

aastat“ nõudis Laar Eestile põhjalikku inventuuri: „...inventuur aitaks meil selgemalt määratleda omi probleeme ning väljakutseid, ka neid, mis ei tulene lähiminevikus tehtud mõõdalaskmistest, vaid edusammudest, näiteks väljarände hoogustumine. /.../ Euroliidu täisliikmeks saamine, Austraaliaga sõlmitud leping noortele eestlastele tööalasele saamiseks, laienenud õppimis- ja reisimisvõimalused välismaal, tööalase kergem saamine Euroopa Liidu liikmesriikides – kõik need on väljarändele kaasa aidanud. Samas on need Eesti kaheldamatud edusammud, mille saavutamise nimel me oleme kõvasti tööd teinud.“

Laar resümeeris: „Eesti ühiskonda vapustab see kõikidel aladel, alates majandusest ja lõpetades riigikaitsega. Selleks et probleemi lahendada, tuleks seda endale kõigepealt tunnistada. Just selleks ongi meil oma saavutuste ja mõõdalaskumiste inventuuri vaja.“ Seega, kui Diplomaatia kirjutab Laar, et kogu ühiskonda

vapustava väljarände põhjuseks on ... Eesti suured saavutused, siis viimasena ilmunud EPL-i intervjuus tunnistas Laar juba üles, et väljarände peamiseks põhjuseks on eestlaste vaesus.

Eesti vaesuse ja väljarände ema on Laari poliitika

Enne terve riigi põhjalikumalt revisjoni vaatame üle, mida on saavutanud Mart Laar, kes on olnud kahe korra peale kokku 4 aastat peaminister, aastakese kaitseminister, kaks nädalat Tallinna linnavolikogu esimees ja viimased 8 kuud Eesti Panga nõukogu esimees. Paraku tuleb tõdeda, et Laari poliitika on olnudki üks peamine suurema osa Eesti rahva vaesumise allikas.

Laari esimese peaministriajaga (1992–1994) otsustest olid kõige kangema mõjuga muutused omandireformid. Sellega hävitati elu maal ja linnas tekitati sundüürnike klass. Kindlasti on just maal töötaja ja linnas koduta jäänud inimesed olnud peamine Eesti väljarändeallikas. Tallinn on munit-sipaalkorterite ehitamise ja töökohtade loomisega olukorda jõudumööda leevendanud, aga Eesti parempoolseid valitsusi, kus ka Mart Laar

Parim kingitus on laste naeratus!

Aasta pimedaim aeg on endasse kogunud jahedust, hirmu ja pitsitust, kuid nappide päevade ja lõputute ööde keskel jäi siiski meelde aasta kõige heatahtlikum aeg – äsjamöödunud jõulupühad.

PARIM ON OLLA LASTEGA KOOS: Autor Jelena Kalbina keskel.

Arhiivifoto

JELENA KALBINA
Tartu linnavolikogu liige

Kõigile meist on vaja lohutust ja mõistmist ning eelkõige lootust, mis toidab parema ja helgema tuleviku ootust. Keset talve kõige pimedamat päeva sündis päike uueks ning juba kasvab soojuse ja rõõmu lootus, kus iga järgnev päev on pikem ja valgum, kuniks suvi endasse talve matta suudab.

Enamikul meist on käsil asjalik elu, mille sisuks on omandatud teadmiste ja laieneva tutvusringkonna toel endale väärrika positsiooni ehitamine. Pimestatuna oma ambitsioonidest võime kergesti unustada need, kellele saatus on määranud juba väikesest peale tagapool oleva stardijoone. Neid, kes abikätt vajavad, on palju, kuid kõikideni jõudmiseks siiski ühiskonnal jõudu napib, ning suure südamega aitajad on tõelised rõõmu ja lootuse külvajad!

Meie tee viis seekord ühte Tartus asuvasse lastekodusse, kus meid ootasid pea 30 last koos kasvatajatega. Kaasas oli suur kott kingitusi ja hea tuju animaator või siis lihtsama nimega Piraat. Suure hurraaga sisenejaid ootas alguses väike uudistamise ja häbenemise periood, aga kui selgines meie peaesmärk – jagada rõõmu, siis läks pidu ruttu käima ning pakutavatele mängudele lõi entusiastlikult kaasa kogu seltskond. Perenaise silmad särasid ning suur osa sellest särast peegeldus ka kinkijate südames, sest arusaamine jagatud ja vastuvõetud õnnetundest soojendab vastastikku südameid veel kaua.

Tahaksin siinkohal tänada kõiki sponsoreid, kes unistusel lasid reaalsuseks muutuda, kuid soovisid ise diskreetseks jääda. Lisaks tänan lastekodu toredat perenaist, kes toreda ürituse planeerimisel ja ka korraldamisel suure entusiasmi abiks oli.

Interpol otsib Kross

23. detsembril andis õigusteaduste doktor Ando Leps intervjuu ajalehele Pealinn. „Krossi parteikaaslased paistavad, ironiaga pooleks, teda ka ise kurjategijaks pidavat. Miks nad muidu kurjategijate vastastikuse väljaandmise leppe puudumisele viitavad,“ ütles Leps selles intervjuus.

Järgmine valitsus annab Krossi välja?

Õigusteaduste doktori sõnul on Interpolil teadaandmistehke ehk notifikatsioonide tüüpe kokku seitse. Kõige tähtsam ja ühtlasi kõige karmim on neist üksikisiku kohta käiv Punane teadaanne (Red Notice), mis on tagaotsitava isiku väljaandmise aluseks, tema arreteerimiseks või ajutiseks kinnipidamiseks. Teadaolevalt on Kross Interpoli poolt tagaotsitavaks kuulutatud Venemaa nõudel just kõige karmima, s.t Punase teadaande alusel – piraatluse organiseerimises.

„Punase teadaande juriidiliseks aluseks on tagaotsitava isiku kohta käiv order tema arreteerimiseks või asjakohane kohtuotsus. Krossi puhul siis Interpoli liikmesriigi Venemaa poolt välja antud order. Paljud Interpoli liikmesriigid käsitlevad Punast teadaannet kui väga kaalukat alust tagaotsitava ajutiseks kinnipidamiseks. Sellele viitavad otseselt ka Euroopa tagaotsitava väljaandmise konventsioon ja ÜRO tagaotsitavate väljaandmise tüüpleping,“ tunnistab Leps. Piraatluse organiseerimine

kuriteokahtlusena tema sõnul tõenäoliselt ei aegu. Leps peab tõenäoliselt, et isegi kui Krossi ei anna välja praegune Eesti valitsus, siis võib välja anda järgmine.

Lepsi sõnul Interpoli nõukogu koosseis, kes muu hulgas ühe või teise isiku tagaotsimise põhjendatuse üle otsustab, on väga demokraatlikult valitud ja oma otsustes täiesti objektiivne. „Seega nõustun Ansipiga, kes peab Interpoli poolt Krossi tagaotsitavaks kuulutamist piraatluse organiseerimises põhjendatuks,“ märkis Leps intervjuus Pealinnale.

Naabrite rikutud suhted

Lepsi väitel külvab Krossi juhtum umbusku Eesti–Venemaa suhtesse. „Venemaa poolt on tegemist põhimõttelise küsimusega, sest nemad on Interpolile oma tõendid koos Krossi tagaotsimise palvega esitanud, ja Interpol on esitatud tõendid tagaotsimiseks ja vahistamiseks piisavaks hinnanud. Ja Eesti poolel jääb lihtsalt üle loota, et Venemaa kolleegid on üle soovist n-õ tagasi teha, ehk keelduda abist mõnel formaalsel ettekäändel siis, kui meil seda kõige rohkem vaja oleks,“ möönab Leps.

Tema sõnul ei lisa kahe riigi politseikoostöösse usaldust ka Krossi parteikaaslaste, ministrite Reinsalu ja Vaheri avalikult väljendatud suhtumine,

RL-i lahingratsu hilinenud hirnatud

osalenud, pole massilist vaesust tootnud otsuste revisjon varem huvitanud.

Tallinna linnavolikogu esimehe kohal jäi Laari aeg liig üürikeseks, et sellest linna järgi võinuks maha jääda. Laari poolt muu Eestiga toime pandu taustal Tallinnal lihtsalt vedas! Laari parteikaaslaste erastatud vee-, kütte- ja prügi-majanduse uuesti järjele saa-

ga ostja jõudis enne erastamise lõppu pankrotistuda. Justkui taevast tuli appi! Eesti Raudteega kohe nii hästi ei läinud ja selle erastamisel viis revisjoni läbi Keskerakond – raudtee osteti pärast IRL-i võimult kukkumist riigile tagasi. Laari kaitseministrikarjääri markeeris eredalt vaid juhtum, kus tema ministeeriumi hoone otsus ühe relvastatud sisse-

IRL-i esimees Urmas Reinsalu seletas 2. jaanuari EPL-is, et volinikutool peaks järgmisel viisaastakul kuuluma tema erakonnale rotatsiooni tõttu, kuna Reformierakonna mees on seal olnud juba 2x5 aastat. Tekib küsimus: miks see koht peaks roteerima ühelt valitsusparteil teisele valitsuspartele, ja mitte hoopis rahva suurema toetusega opositsiooni esindajale, kas Keskerakonnale või sotsiaaldemokraatidele?

mine nõuab veel tänagi linnalt suuri pingutusi.

Laar kahetseb intervjuus kibedalt otsuseid, mis tal kunagi tegemata jäid. Tema teise peaministriaja suurim tegematajäämine oli aga Eesti Energia erastamine – otsus küll tehti, kuid hämara tausta-

tungija ees kaitsetuks ajal, kui minister viibis oma kaasvõitleja Krossi laulatusel. Sarnaste sündmuste ennetamiseks viisid riigi jõustruktuurid nüüd detsembris läbi vastavate ametkondade ühisõppuse ... Tallinna linnavalit-

Laariga alustati kemplust volinikutooli pärast

Kuigi Eerik-Niiles Kross väitis päev pärast Laari intervjuud EPL-ile 28. detsembril Postimehes, et Reformierakond olla koalitsiooni moodustamisel Laarile personaalselt lubanud ka Euroopa Komisjoni volinikutooli, pole see kandidatuur aktuaalne Laari praeguses olukorras.

Samas on millegi muu kui eurovoliniku koha üle peetava kemplusega raske seletada Laari kui pikaajase poliitratu hirnatuse rahva väljarände viinud seniste poliitikate revisjonist. Tõsi, nii või teisiti on Laar hiljaks jäänud. Tervis millegi muutmiseks on läinud tal endal, ja mis veelgi olulisem – ükski revisjon ei korva enam kuidagi juba tekitatud kahju Eesti rahvale.

Pärast seda, kui Reform sai kohalikel valimistel tugevalt lüüa (Tallinnas ei võitnud peaministripartei mitte üheski valimisjaoskonnas) ja IRL jäi kuidagimoodi ellu, on viimastel tekkinud siiski kihk oma positsioone koalitsioonis tugevdada. Selleks oligi vaja murda vaikus, milles Reformierakond oli volinikutooli juba omadele ära broneerinud. Laaril oli vaja pildile tulla ainult

RIIGI NIMI: Mart Laari esimesel valitsusajal juhtus suurim rahuaegse Eestiga seotud katastroof, kui 1994. a. uppus parvlaev Estonia. Riigi nimi laevale poleks sobinud ja hiljemgi on laevahukku seostatud kohutava ettemääratusega tervele riigile.

selleks, et Kross ja Reinsalu saaksid esitada nõude Reformierakonnale. Ja kui ei saadagi kohta Euroopa Komisjonis, siis äkki õnnestub see nõue vahe-

tada millegi muu vastu? IRL-i esimees Urmas Reinsalu seletas 2. jaanuari EPL-is, et volinikutool peaks järgmisel viisaastakul kuuluma tema erakonnale rotatsiooni tõttu, kuna Reformierakonna mees on seal olnud juba 2x5 aastat. Sel puhul tekib küsimus, et miks see koht peaks roteerima ühelt valitsusparteil teisele

valitsuspartele, aga mitte rahva hoopis suurema toetusega opositsiooni esindajale, kas Keskerakonnale või sotsiaaldemokraatidele.

Reinsalu teine põhjendus, miks koht Euroopa Komisjonis peaks kuuluma IRL-ile, ongi ju tema emaparteid Euroopa Rahvaparteid väidetavalt eesootav valimisvõit Europarlamendi valimistel. Arvan, et eurovalimiste tulemusi tuleks voliniku määramisel meil kindlasti arvestada, aga eelkõige peaksime arvestama

mitte üleeuroopaliste, vaid ikkagi Eesti valijate tahtega. Euroopa Komisjoni voliniku näol on tegemist kõrgeima ametiisikuga, keda Eesti riik ametisse läkitab, ning eelkõige peaks tal olema maksimaalselt tugev oma kodumaa mandaat. See lisaks Euroopa valitsusele poliitilist kaalu. Kui valimised võidab Eestis jälle Keskerakond, nagu see ilmselt juhtubki, siis peaks Euroopa Komisjoni volinik tulema samuti Keskerakonnast. Häid kandidaate on meil sellele kohale rohkem kui üks (alates kasvõi Riigikogu asespiikrist Jüri Ratasest,

kes on andnud Euroopale Rohelise Pealinna tiitli).

Kui volinikutoolile võiksid pretendeerida aga vaid endised peaministrid, nagu insinuerib peamiselt Reformierakond, luues sellega justkui ruumi Andrus Ansipi võimalustele, siis peale Mart Laari on tegelikult ka kõik ülejäänud seitse taasiseseisvunud Eestis peaministriametit pidanud meest täie elu ja tervise juures (k.a. siinkirjutaja), kuigi kõik ei osale enam aktiivses poliitikas.

si kõige karmima, Punase teadaande alusel

KAHE TULE VAHEL: Peaminister Ansipi sõnul on Interpolil alust Krossi tagaotsitavaks kuulutada. See tähendab, et Ansip ilmselt sooviks Krossi Interpolile välja anda, kui see vaid ei tähendaks talle praeguse valitsuskoalitsiooni ja peaministrikarjääri lõppu. Foto: Eucom.mil

et üldse on Interpol üks „lahja kontor“.

„Reinsalu võttis Krossi isegi kaitseministreeriumisse poliitilise nõunikuna tööle ja taotles talle diplomaatilist passi. No hästi, semud tahtsid Krossi kaitsta ja viitasid Venemaaga väljaandmislepingu puudumisele, kuigi varem on paljusid kahtlusaluseid välja antud. Aga selle nõunikuna tööle vormistamisega keerasid nad küll vindi lõplikult üle, sest

natukenegi erapooletust võinuks siin siiski ära kuluda. Võite ise arvata, mida sellest arvatakse mitte ainult Venemaal, vaid Interpoli ringkondades laiemalt,“ tunnistab Leps.

Tema sõnul tekib paratamatult küsimus: kas Krossil pole IRL-i mõnede juhtfiguuride suhtes seoses *Arctic Sea* juhtumiga tugevat komprat, et neid nõnda enda kaitsele mobiliseerida?

Jurist Ando Leps: ministrid Vaher ja Reinsalu toetavad riiklikul tasemel terrorismi

Pealinnale antud intervjuu järel tekkinud suure lugejate huvi tõttu vastas Ando Leps teema kokkuvõtteks kolmele Kesknädala küsimusele:

Kui peaminister Ansip ütleb, et Interpol on kuulutanud Krossi õigustatult üleilmselt tagaotsitavaks, miks siis ta ei anna Krossi Venemaale välja?

On täiesti selge, et ministrid Vaher ja Reinsalu ning peaminister Ansip toetavad riiklikul tasemel terrorismi, kuna piraatluse organiseerimine kuulub teatavasti terrorismi kui kuriteo alla. Siit võib järelduda tõsiasi, et väike Eesti riik on kallutatud terrorismi tasemele riikliku nähtusena, kus siseminister Vaher ja kaitseminister Reinsalu riiklikul tasemel mahitavad terrorismi ning nendega on solidaarne peaminister Ansip. Sest veoste (nii maal ja merel kui ka õhus) ründamine kuulub terrorismi valdkonda.

Kuna Kross on kuulutatud rahvusvaheliselt tagaotsitavaks, siis on see ülimalt avalik huvi nii üleilmses ulatuses kui ka Eestis. Miks prokuratuur ja keskkriminapolitsei ei avalikusta uurimistulemusi, mida on tehtud ja mida teada saadud?

On tõsi, et suurt avalikku huvi pakkuvates kuritegudes, aga kaubalaeva *Arctic Sea* kaaperdamine on raske terrorismi valdkonda kuuluv kuritegu, peaks prokuratuur avalikustama, mida on selles asjas tehtud ja tegemisel. Ja see pärast tahaks teada, kas selles

kriminaalasjas stüdistatav Dmitri Savins ütles ülestunustuses, et kaaperdamise tellis Kross ja kaaperdamise korraldamises osalesid Saksamaa ettevõtja Sergei Demtšenko ja Eestis elav Iisraeli kodanik Aleksei Kertsbur (Äripäev, 11.06.2010).

Kertsburi pole Venemaal kohtu alla antud, sest teda pole kätte saadud. Nüüd on küsimus: kas Eesti võimud otsivad Kertsburi taga, nagu

Vene võimud, või on ta juba oma tunnistused andnud?

Miks president Ilves armastab igasugustes väikestes küsimustes sõna võtta, kuid Eestile nii olulises küsimuses vaikib?

Järelikult riigipea on vaikivalt nõus Eesti riigi poolt terrorismi viljelemisega.

Refereeris ja küsis
Indrek Veiserik

Mis on Interpol?

Interpol, inglise keeles *International Criminal Police Organization*, lühend ICPO, on rahvusvaheline kriminaalpolitsei organisatsioon, mis aitab koostöös 190 riigi politseiga tabada rahvusvaheliselt tagaotsitavaid isikuid.

Interpol asutati 1923. aastal *International Criminal Police Commission*'i (ICPC) nime all.

Oma praeguse nime sai organisatsioon 1956. aastal. Interpoli peakorter asub Prantsusmaal Lyonis.

See on liikmete arvult teine rahvusvaheline organisatsioon ÜRO järel. Interpol ise ei uuri kuritegusid ega esita süüdistusi, vaid on n-ö sillaks liikmesriikide vahel, kogudes liikmesriike huvitavat informatsiooni ja muu hulgas korraldab rahvusvahelist tagaotsimist.

Üksuseks, mis omab õigust teada, et mõni konkreetne isik on kuulutatud tagaotsitavaks, on Interpoli arhiivide sisekontrolli järelevalve nõukogu. See koosneb viiest liikmest, kellest üks valitakse Interpoli, teine Prantsusmaa valitsuse, kolmas sellisama järelevalvenõukogu esimehe ja kahe eelneva esimehe poolt. Neljas liige valitakse Interpoli täidesaatva komitee poolt ja viienda liikme ehk eksperdi andmetöötuse alal määrab nõukogu esimees.

Tarbija võimalused vähendada elektriarvet monopoolsel elektriturul

Avatud turule üleminekul on elektri hind võrreldes 2012. aastaga hüppeliselt kasvanud. Nii oli ka elektri kõrge hind mullu toidukorvi kallinemise ehk inflatsiooni eestvedaja.

ARVO SARAPUU
Tallinna abilinnapea

2012. aastal oli Konkurentsi- ameti poolt elanikele kinnitatud Eesti Energia elektrienergia piirmäär 2,94 s/kWh, millele lisandusid elektri müümisega seotud kulud 0,13 senti kWh kohta. Seega oli elanikele müüdava elektrienergia maksimaalne hind 3,07 s/kWh. Sellist hinda oli tavainimesel siiski erinevates pakettides erinevate hindade taha. Kinnitatud piirmäär tagas Eesti Energiale maailma energeetika valdkonnas väljakujunenud varade tootlikkuse taseme 8–10%.

Enne nn avatud turule üleminekut toimus meeletu „selgitustöö“, et põhjendada juba etteplaneeritud hüppelist hinnatõusu. Peaminister, majandus-

minister ja tema alluvad ning Eesti Energia ja Eleringi juhid kinnitasid üksteise võidu, et elektri hind tõuseb sõltumata sellest, kas Eesti läheb üle avatud turule (elektribörsile) või mitte. Hüppelist hinnatõusu põhjendati CO₂ kvoodi kõrge hinnaga, mille tagajärjel elektri hind kasvab kindlasti 2–3 senti võrra kWh kohta. Elektri hind ilma turu avanemiseta oleks seega olnud 5–6 senti kWh kohta. Eesti Energia määraski kindla paketi hinnaks ligi 6,0 s/kWh, kusjuures üldteenuse hind mõõdunud sep-

Seda võitlust ehk omamaiste tarbijate huvide eest seismist jätkame ning edaspidigi loodame tarbijate tugevale monopolistile päitsete pähepanekul.

tembris oli 6,64 s/kWh. Elektribörsil manipuleerides püüab Eesti Energia saavutada eelpooltoodud hindadest veelgi kõrgemat hinda.

Majandusminister ei kaitse inimeste huve

Täna võime öelda, et ülal- toodud „põhjendus“ elektri- hinna tõstmiseks osutus hästi- planeeritud valeks. Täna- ne kõrge elektri hind ei ole kuidagi põhjustatud CO₂ kvoodi hin- nast turul, vaid on monopoolse Eesti Energia mängimine hin- naga. CO₂ turuhind tõstaks elektri hinda ainult 0,4 senti võrra kWh kohta (võrdle lubatud 2–3 sendiga!). Lähtu- des varade tootlikkuse tase- mest, võiks täna- ne elektri hind olla 3,47 s/kWh.

Mõningate kulukomponentide hinnatõusu tõttu võib elektri- hind olla mõnevõrra kõrgem, kuid mitte kuidagi ei saa see olla 6 s/kWh ja kõrgemgi. Põhjuseks on majandus- ja kommunikatsiooniministri Juhan Partsi ja valitsuse taht- matus kehtestada Eestis omaette hinnapiirkond. Eesti hinnapiirkond paneks mono- poolsele Eesti Energiale päit- sed pähe, ning seega puuduks võimalus turuga manipuleeri- miseks – kehtestada sellised hinnad ja tootmismahud, nagu hetkel Eesti Energia tahab ja rahandusministril vaja läheb. Tootmisvõimsusi on üle ainult Eestil. Meie naaberriikidel Soomes, Lätil ja Leedul on kõigil võimsuste puudujääk. Seda kinnitab ilmekalt fakt, et Eesti pidevalt müüb välja elektri võimsusega kuni 800 MW ja eelpoolmainitud riigid osta- vad võimsust sisse (Soomes ulatub võimsuse sisseost kuni 3000 MW; võrdluseks – Eesti

tarbitav võimsus talvel on ligi 1400 MW). Konkurentsi puudumist Eesti elektriturul on Eesti Energia

käitumist ka Lätilt ja Leedul. Majandusminister saatis suvel naaberriikidele kirja, milles ta sisuliselt nõudis neilt oma-

ainult elektrienergiat, siis soovitan paigaldada õhk-õhk soojuspumba. Soojuspumba paigaldamise investeering on suhteliselt väike, kuid küt- miseks kuluva elektrienergia sääst on aastast keskmiselt üle 50%, võrreldes ainult elektri- radiaatorite abil kütmisega. Paigaldage hõõglampide ase- mele säästupirnid.

Esialgu võib-olla üllatav või- malus elektrienergiat säästa on elektroonikaseadmete oote- režiimilt väljalülitamine. Sõltuvalt elektroonikaseadmete hulgast kodus aga võib elektrienergia sääst nende oote- režiimilt väljalülitamisel olla kuni 40 kWh kuus.

Keskerakond koos tarbijate toetusega saavutas eelmisel Eesti Energia hinnatõusukat- sete mahasurumisel edu ning Eesti Energia (loe: valitsus) oli sunnitud elektri hinda alan- dama. Seda võitlust ehk oma- maiste tarbijate huvide eest seismist jätkame ning edas- pidigi loodame tarbijate tuge- vale toetusele monopolistile päitsete pähepanekul.

Keskerakond on Riigikogus korduvalt esitanud ettepane- kuid alandada elektrienergiat kehtestatud makse ja aktsiisi, kuid valitsuskalitsioon on need tagasi lükanud. Ent me ei loobu neid ettepanekuid uuesti esitamast, sest äärmiselt vaja- lik on kehtestada Eestis omaette hinnapiirkond, mis välistab Eesti Energia poolt hinnaga manipuleerimise.

Eesti majandusminister ei nõustu kaitsma oma inimeste huve ning nõuab samasugust käitumist ka Lätilt ja Leedul. Ta saatis suvel naaberriikidele kirja, milles sisuliselt nõudis omainimeste huvide kaitsmise lõpetamist.

korduvalt kasutanud elektri- hinna hüppeliseks tõstmiseks: 2013. aasta algul oli Eestis elektri hind kõrgem kui Soomes; suvel tehti sama ning hind ulatus teatud tundidel kuni 20 s/kWh. Keskerakonna ja üldsuse surve alandas mono- polist mõnevõrra hinda ja loobuti apelleerimast Läti ja Leedu hindadele. Oktoobris hoidis Eesti Energia hinda elektripuuduses vaevleva Soome kõrgel tasemel. Novembri algul langes Soomes kilovatt-tunni hind 3,8–4,3 sendile. See ei olnud Eesti Energiale vastuvõetav, ning päevasel ajal mindi Eestis jär- jekordselt üle Läti ja Leedu vabaturu hinnale, mis kõigub 7 sendist kuni 8,6 sendini kWh eest ilma käibemaksuta.

Läti ja Leedu ei müü oma elanikele elektrit Eesti Energia poolt dikteeritava hinnaga, vaid kaitsevad oma inimesi. Eesti majandusminister aga ei nõustu kaitsma oma inimeste huve ning nõuab samasugust

inimeste huvide kaitsmise lõpetamist.

Mida saab tarbija ette võtta?

Kas meil on olukorras, kus Eesti Energia kogu tegevus va- litsuse toel on suunatud hinna tõstmisele ja selle „põhjenda- misele“, võimalik mõjutada elektri arvel oleva summa suu- rust? Igapähe meist on teatud piirides siiski võimalusi alan- dada seda summat ning vaid kõik koos saame mõjutada va- litsust ja Eesti Energiat mõist- likumale käitumisele.

Niisiis – koduomanikud, kes ostavad elektrienergiat üld- teenusena, peaksid valima endale tarbimiskohase sobiva paketi. Üldteenuse hind jätkab tõusmist ja lõpuks peavad viimased üldteenusele jäänud kliendid kinni maksma Eesti Energia suvalised kasvavad kulutused, sest Konkurentsi- amet on jõuetu neid kaitsma. Kui kasutate elamu kütmiseks

Elektrivõrk: maksame rohkem, saame vähem

Praegune sügistalv on olnud tormirohke. Paljudel, eriti maakohtades, on tulnud lühemat või pikemat aega läbi ajada elektrita. Miks on meie elektrivarustus sedavõrd ebakindel?

TOOMAS PAUR
Keskerakonna Lõuna-Eesti koordinaator

Iga vähegi suurem torm toob kümnetele tuhandetele inimes- tele kaasa elektrikatkestusi. Mõnel juhul piirduvad need tunni-paariga, kuid mõnel pool ei suudeta voolu taastada isegi mitte päeva või paariga.

Elektrikatkestuse kahjud suured

Kui elektrikatkestuse tõttu jää- vad kellelgi õhtused uudised või seebiseriaal nägemata, pole hullu. Kui aga voolu kadumine toob kaasa töökatekestuse lau- das või töökojas, on tagajärjeks suur majanduslik kahju või koguni loomade hukkumine. Räägitakse küll palju sellest, kuidas edendada maal ette- võtlust ja luua töökohti, et viimasedki inimesed linna või välismaale ei putkaks. Kuid riik ei ole suutnud maal luua ettevõtluse arendamiseks toi- mivat taristut. Kvaliteetne ja töökindel elektrivarustus on üks tähtsamaid maaelu arengu tagatisi.

Elektrikatkestusi põhjenda- takse meie vooluvõrgu arengu mahajäämusega. Kuna riik on olnud vaene, siis pole aastaid elektrivõrgusse piisavalt inves- teeritud ja nüüd võtab maha- jäämuse tagasitegemine para-

tamatult aega. See põhjus ei ole vale, vaid poolik. Eesti Energia on suurendanud inves- teeringuid elektrivõrgu kvali- teedi parandamisse – aastatel 2011–2014 kulutatakse kokku 300 miljonit eurot ehk keskmiselt 75 miljonit aastas. Tavainimesel on raske hinnata, kas see summa on suur või väike. Arv on ju suur, aga kui järgmise tormiga tuleb taas pimedus, ei ole tarbijal neist investeeringuist mingit tolku.

Maksame rohkem, saame vähem

Küllap on kuskil elektrivõrgu töökindlus ka paranenud. Pro- bleem on pigem selles, et meie elektrivõrk ei arene piisavalt kiiresti. Investeeringu tempo 75 miljonit eurot aastas on liiga vähe, selleks et elektri- võrgu töökindlus märgatavalt tõuseks.

Raha on alati vähe, ka ener- geetikas. Samas on suuremad tarbijad juba 2010. aasta keva- dest ja väiketarbijad 2013. aastast maksanud elektri eest üsna kõrget vabaturuhinda, mis on ka Eesti Energia kasumit tub-

listi kasvatanud. Tõusnud on ka ülekandetasud.

Mis pole aga väga paljudes kohtades Eestimaal tõusnud, on elektriteenuse kvaliteet. Meil on küll võimalik valida endale elektrimüüjat, kuid sel- lega ei ole kaasnenud teenuse kvaliteedi tõusu. Kokkuvõttes – maksame rohkem, aga saame vähem.

Oluline teema, mis elektri- võrku tehtavate investeeringute juurestihtipealerääkimata jäetakse, on Eesti Energia mahukad investeeringud välis-

60 miljonit eurot. Raha, mis on maetud Jordaania ja USA Utah' osariigi põlevkivivälja- desse, võinuks rakendust leida kodumaal.

Arvestades, et Elektrilevi on viimastel aastatel investeerinud 75 miljonit eurot aastas, oleks välismaale viidud 60 miljonit eurot tõsine abi paljudele eestlastele, kes peavad endiselt taluma elektri- võrgu viletsat kvaliteeti. Kas me Jordaaniast ja USA-st ka mingit kasu saame, pole kindel. Kui raha oleks kulutatud uute

tasakaalu ajamiseks raha välja võtta. Järgmisel aastal kavat- seb valitsus Eesti Energiast dividendidena välja võtta 55 miljonit eurot. Eelmisel aastal võeti nõnda välja 65 miljonit ja aasta varem 56 miljonit.

Hea peremees võtab oma fir- mast raha väljasiis, kui ettevõtte püsib kindlatel jalgadel ja vaja- likud investeeringud on tehtud. Eesti Energia puhul ei saa aga kuidagi öelda, et investeeringud oleksid tehtud. Kaugeltki mitte.

Seetõttu võib valitsuse tege- vust nimetada ka elektritarbija rõõvimiseks. Me maksame elektri ja selle ülekande eest kõrget hinda, kuid peame seal- juures taluma teenuse madalat kvaliteeti. Samas näeme, kui- das Eesti Energia tassib meie raha välismaale ning valitsus kulutab meie pealt teenitud kasumi, mistuleks investeerida tagasi elektrivõrku, jumal teab milleks.

Leian, et Eesti Energia peab oluliselt suurendama inves- teeringuid elektrivõrgu töö- kindluse tagamiseks. Raha sel- leks saab ettevõtte kasumist.

Valitsuse tegevust võib nimetada ka elektritarbija rõõvimiseks: maksame elektri ja selle ülekande eest kõrget hinda, kuid peame sealjuures taluma teenuse madalat kvaliteeti.

maale ja tarbijate arvelt teeni- tud kasumi suunamine riigi- eelarvesse.

60 miljonit eurot välis- maale

Eesti Energia on juba otsus- tanud välismaale investeerida

maakaablite paigaldamiseks, tõusnuks sellest konkreetne kasu Eesti maaperedele.

Omaette teema on Eesti Ener- gia teenitava kasumi kasuta- mine. Eesti Energia on valit- suse jaoks kui hoiupõrsas, kust vajaduse korral saab eelarve

Tundub, et ülekohtune omandireform ei lõpegi

Uus seadus lubab baltisaksa taustaga taotlejal Saksa valitsuselt saadud sõjajärgse kompensatsiooni Eestisse jäänud vara eest uuele kodumaale Saksamaale tagasi maksta, ning ta võib Eestis oleva maja endale saada.

Praegu majas elavad eestlased aetakse muidugi välja ja neile mingit kompensatsiooni või asenduspinda seesama seadus ette ei näe.

14. detsembril avaldas Postimees BNS-i uudise „Seadus lahendab Saksamaale pagenute kompensatsiooni“, milles teatati, et „rahandusministeerium töötab välja seadust, mis viiks lõpuni omandireformi paarikümne 1941. aastal Saksamaale läinud inimese suhtes, kelle vara konfiskeeris nõukogude võim“.

HEIMAR LENK

Agentuur ja ajaleht jäid uudisega hiljaks

Nii uudisteagentuur kui ka ajaleht olid reedeks, 13. detsembriks, mil uudis ilmus, hiljaks jäänud. Seaduseelnõu 480SE „Eesti Vabariigi omandireformi aluste seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus“ võeti Riigikogus vastu juba kolm päeva varem – teisipäeval, 10. detsembril. No pidi ikka olema kiire!

See seadus sulges ühe sünge lehekülje meie lähiajaloo. Lõpule jõuab laiaulatuslik omandi ümberjagamise ehk eestlaste ainulaadne omandireform.

Eelnõu tegi omandireformi aluste seadusse (ORAS) paranduse, mis lubab laiali jagada veel viimased kunagi baltisakslastele kuulunud kallid majad Tallinna keskklinnas (ja

võib-olla kusagil veel). Seadusemuudatus on koostatud kavalalt. Kogu sisu on peidetud juurdekuuluvasse ministri määrusesse. See muudab ära 1993. aasta määruse nr. 161, mis omakorda annab ORAS-ile uue sisu. Määrusega muudetakse ORAS-e paragrahv 17 lõige 5 regulatsiooni ja antakse võimalus saada kunagisi maju tagasi ka neil, kellele need kord juba välja maksti.

Kui seni Hitleri kutsel Saksamaale ümberasunute järeltulijatele, kelle vanavanemad kord juba said Saksa riigi käest kompensatsiooni Eestisse mahajäetud vara eest, seda vara ei tagastatud, siis nüüd hakatakse seda tegema. Lihtsa skeemi järgi. Taotlejal tuleb Saksa valitsuselt saada kompensatsioon, mida nimetatakse sotsiaalse kohandamise toetuseks ehk tasanudhüvitiseks ja mille määramisel võeti arvesse sõjas kaotatud vara väärtust, Saksa riigile tagasi maksta; ning ta võib Eestis oleva maja endale saada.

Milles peitub traagika? Toon näite Nõmmel Metsa tänavas asuva kahekordse puumaja kohta, mille üle siiani kohut käiakse.

14 aastat tagasi tegi kohus otsuse, et Saksamaal kompensatsiooni saanud omanike järeltulijale maja ei tagastata, ja see jäi seni seal elanud inimestele. Nad olid Nõukogude ajal poole sajandi jooksul maja hoolda-

nud, kapitaalselt remontinud, vee ja elektri sisse vedanud jne. Viimase 14 aastaga anti majale kui seadustatud eraomandile veel nüüdisaegne väljanägemine. Ja nüüd, ole lahke, anna see eluase ära, sest seadust muudetakse.

Küsimine: mis see maja täna

jäänud vaid kümmekond, siis eelnimetatud seaduseelnõu vastuvõtmisega jõudis üle kahekümne aasta kestnud ülekohtune omandireform justkui loogilise lõpuni. Saatusel iroonia, aga see juhtus rahvusvahelisel inimõiguste päeval! Üks inimõigus – õigus

kas soolase turuhinnaga või loota omavalitsuse abi peale.

Eesti seadus eriti ränk

Mujal endistes sotsialismaades, kus ka omandit reformiti, kohustus riik või siis uus omanik üürnikele samaväärse elamispinna asemele andma.

hakanud seaduse järgi saab viimasedki majad tagastatud ja üürnikud neist välja aetud? Tundub nii. Kuid millal saabub päev, mil hakatakse tegema uut omandireformi ja riik asub oma kodanikele – majadest välja aetutele – tehtud ülekohtu heastama ja kompenseerima?

See aeg saab tulla vaid siis, kui mitte kasuained, vaid vastutustundlikud kodanikud valivad Eestile uue võimu, kes austab oma riigi maksumaksjaid rohkem kui kaugemate riikide omakasupüüdlikke tegelasi. Kui rahvas tahab, tuleb see aeg juba 2015. aasta märtsis, mil valitakse uus Riigikogu ja tuleb ka uus valitsus. Kui valitsuses osalevad ka Keskerakonna ministrid, võib loota, et ülekohtune omandireform uuesti läbivaatamisele võetakse. Sest ükski teine erakond pole sundüürnike represseerimisele nii teravat tähelepanu ju osutanud kui Keskerakond, kui välja arvata mahatapatud Rahvaliit.

Seaduse 480SE vastuvõtmise päeva hommikustes raadiouudistes kuulutati inimõiguste päeva puhul laialt, kuidas me ikka muretseme Eestisse saabunud pagulastele inimväärselt elamistingimuste ja hea eluaseme tagamise eest. Aga meie omad inimesed? Nemad on unustatud. Kujutan ette, kuidas aastate pärast ajaloolased Riigikogu selleteemalist stenogrammi lugedes hämmeldusse satuvad: küll oli ikka õudne aeg – eestlased küüditasid ise teisi eestlasi nende kodudest välja ja kinkisid majad sakslastele!

Artikli aluseks on H. Lenki Riigikogus peetud kõne.

JOOKSEB 23. REFORMIAASTA :

Lenk kirjutab ühest majast Tallinn-Nõmmel Metsa tänavas, kus kohus tegi seadusliku otsuse 14 aastat tagasi. Tegemist on baltisaksa taustaga omanikule kuulunud majaga.

Nüüd tahtsid omaniku järeltulijad seda maja uue kohtumenetlusega 540 euro eest endale saada. (Maja hind turul küünib 300 000 euro kanti.) 540 on kompensatsioon, mille Saksa riik omanikule sõja järel maksis.

maksab 70 aasta jooksul tehtud remontide ja renoveerimiste tulemusena? Sõjajärgne kompensatsioon on praegusest kõrgest maksumusest, mis tekkinud seniste elanike raha arvel, üle kahekümne korra väiksem. Aga siiski tagastab Eesti valitsus selle maja välismaalastele, saates omaenda riigi kodaniku kuuse alla. Et tagastatavaid maju on järele

kodule – on tuhandete eestlaste ehk sundüürnike jaoks jäänud kahekümne kahe iseseisvusaasta jooksul täitmata. Omandireform puudutas umbes 100 000 eestlast ja ajas kodudest välja üle 25 000 perekonna. Ühelegi neist riik uue elamise muretsemisel appi ei tulnud, sest seadus seda ei nõua. Nii tuli reformiohvitel ehk sundüürnikel uus kodu osta

Eestis sellest loobuti. Ka ühinemisel Euroopa inimõiguste deklaratsiooniga jäeti omandiõigused mängust välja. Õigus kodule kui põline inimõigus meil siin paljude kohta ei kehti – pole ime, et seepeale asuti Eestist massiliselt välja rändama.

Kas nüüd jõuti tõesti omandireformiga lõpuni ning juba 1. jaanuarist 2014 kehtima

Telli KESKNÄDAL terveks aastaks!

Kesknädalat saab tellida

31. jaanuarini 2014 veel vana hinnaga!

6 kuuks 13,8 eurot, 12 kuuks 26,84 eurot

Kahepeale tellides 10% ja kolmepeale tellides 15% soodsam.

Alates 1. veebruarist hind seoses kulude kasvuga muutub.

TELLIMINE: www.tellimine.ee, helista 6 177 717

või telli lähimast postkontorist

Tuju rikuvad hapud viinamarjad

Kui meie inimesed on oma poliitiliste ideede ja ideoloogia nimel valmis üle sõitma eetikast, elementaarsest inimlikkusest, viisakusest, aga ka lugupidavusest, siis on meie ühiskonnas midagi ikka väga valesti.

HANNES NAGEL
Konservatiivse
Rahvaerakonna aukohtu
esimees

Juba pikemat aega

on avalikult räägitud, et meie kihistuv ühiskonnas on pead tõstmas jõmmikultuur, mis väljendub nii pimedas ärapanemishas kui ka vihkamises. Mul on piinlik, et ärapanemise nimel on ühiste väärtuste, eetika ja moraali unustamine ning hülgamine nüüdsest aksepteeritav.

Veel enam olen hämmingus, et seda peetakse sobilikuks teha otse ja avalikult lõppeva aasta kõige jälgitavama telekanali kõige vaadatumas saates. Vägisi jääb mulje, et populaarsest telesaadest on saamas poliitiline ärapanija. Seoses sellega on minul Eesti Vabariigi kodanikuna ja poliitikuna küsimus: mis üllas roll ja missioon on meie riiklikul Rahvusringhäälingul kanda, kui viimase eetris peetakse normaalseks ropendada ja kaasmaalasi saab soovi korral per*e saata?

Mina ei toeta seisukohta,

et poliitilised ideoloogiad ja ideed annavad õiguse loobuda ühiskondlikust moraalist ja eetikast, mis justkui peaksid meid rahvusena koos hoidma. Seetõttu ei saa poliitika olla tähtsam kui meie kultuuri alusväärtused, mis eestimaalaste suhteid ja sotsiaalset elu reguleerivad. Seda peaks ka Eesti Vabariigi rahvusringhääling enesele teadvustama.

Rahvusringhäälingu eetris olnud sketšisaate „Tujurikkuja“ kohta on Rahvusringhäälingu juhatuse esimees Margus Allikmaa hiljuti öelnud aga, et viimase kohus on kajastada ühiskonnas toimuvat objektiivselt ja kaitsta demokraatiat ning lihtsalt elutervet mõtlemist meediaorganisatsioonile käepäraste vahenditega. Lisaks rõhutas avalikõigusliku (sisuliselt riigi)televisiooni juht, et nende programmi tuleb vaadata ja hinnata tervikuna. Pean silmakirjalikuks sellist vastust ühiskonnale, mille liikmeteks on ka meie lapsed.

Sama kahepalgelisena

kõlab paatoslik jutt sellest, et lapsevanemad peaksid pöörama rohkem tähelepanu sellele, mida nende lapsed telerist vaatavad ajal, mil meie oma riigiteleviioon kõnetab omi vaatajaid mõtlemapaneva sõnavaraga. Kindlasti on mõnes kontekstis naljakas nii mõnegi jaoks salm nagu „kuse riimi, väike peer“, aga veel kord –

millist eesmärki täidab ikkagi rahvuslik televiioon ja viimase aastavahetuseprogramm? Olen arvamusel, et uusaastaõõ naljad ei tohiks olla labaselt ropendavad, mistõttu tuleb lapsed teleri eest ära saata. Juhin siinkohal tähelepanu ka sellele, et millise sõnumi see meie ühiskonnale saadab? Küsimus on puhtalt eetikast ja moraalis, mitte poliitikas! Esimese ja teiste väärtuse peaks esikohale seadma just Rahvusringhääling.

Meil näib olevat

aga vastupidine protsess, kus ETV saates inimeste avalikult „invalitsiks“ sõimamine on igati aktsepteeritav nähtus, mida peetakse ka intelligentseks huumoriks. Mõelgem selle peale, kui raske saab olema õpetajate tööpõld, kui kooli tulevad lapsed, kes räägivad nii, nagu neid kõnetab nende oma Rahvusringhääling. Kahju, et ka Rahvusringhäälingus on vastutustunne muutunud võõrsõnaks. Olen pettunud, et ETV on laskunud tasemele, kus aastalõpusaates

Olen pettunud, et ETV on laskunud tasemele, kus aastalõpusaates mõned organisatsioonid saavad ja peavad õigeks oma läbipõlenud valimistulemusi sõimu saatel väljendada.

mõned organisatsioonid saavad ja peavad õigeks oma läbipõlenud valimistulemusi sõimu saatel väljendada.

Kaader ETV ekraanilt 31.12.2013

kui pargin invamärgile koos invalitsiga

TASE: Aastatepikku üsnagi geniaalse „Tujurikkuja“ üks sketsh 2013 ületas tõesti piiri, kui irvitati raske nägemispuudega tuntud noorpoliitiku üle.

Muide, kas mäletate Aisopose valmi „Rebane ja viinamarjad“? Siinkohal oleks see tabav võrdlus iseloomustamiseks poliitilise alatooniga sketši, mille eesmärk oli naeruvääristada ühe opositsioonierakonna juhti, kinnistades talle omistatud silte nagu „korrumpeerunud oligarh“ või „mõjuagent“.

Irooniline on laulus

siiski seik, et kui miskit saada tahad, siis kolmandik sulas – see iseloomustas mõõdund aastal rohkem reformimeelseid. Edgar Savisaar on ilmselt Eesti poliitimaastiku üks prominentsemaid, aga ka vastuolulisemaid natuure, kellest meedia on tahtlikult või tahtmatult voolinud oma ajastu ikooni. Võiks öelda, et tegemist on eestimaise Berlusconi, kellele lihtsalt ei ole teist sellise kaliibriga vastast. Ma ei tunne teda isikuna, kuid poliit-

tikuna ta inimestele kas meeldib või ei meeldi, ning see ongi tugeva arvamusiidri tunnus – oskus mitte jätta oma publikut neutraalseks. Probleemi olemus ei ole siiski poliitiline, vaid eetiline, sest viimane loob alused meie elu ühiskonnaväärtustele. Mõelgem veelkord lastele, sest neid mõjutavad sellised saated eriti, ja mitte paremuse poole. Ma ei pea õigeks, et valimatult äsatakse nii vasakule kui ka paremale stiilis „kes pole meiega, on meie vastu“, süüvima põhjustesse, miks ja milleks. Oleks viimane aeg see lasteaiatasemel kaklemine lõpetada.

Lõpetuseks,

konkureeriva erakonna liikmena oli see sketš minu jaoks ühtaegu naljakas, ent mulle kui kodanikule labane, kui seda üldse sketšiks saab nimetada.

Seda põhjusel, et kui meie inimesed on valmis oma poliitiliste ideede ja ideoloogia nimel üle sõitma eetikast, elementaarsest inimlikkusest, viisakusest, aga ka lugupidavusest, siis on midagi meie ühiskonnas ikka väga valesti.

Juba lasteaias õpetatakse kasvandikele, et on oluline omandada oskus väärikalt võita ja ka kaotada, oskus oma emotsioone kontrollida ja valitseda. Soovitan seda kõigil meele pidada, sest see aitab elus edasi enam kui pime vihkamine.

Rahvusringhääling aga sõitis seekord üle paljudest aastavahetuseprogrammi vaatajatest. Selline tegu pole aga see, mille jaoks meil on olemas oma eestikeelne ja -meelne avalikõiguslik Rahvusringhääling ja riiklik televiioon.

Tujurikkuja tootis klippe ja klikke – ühesõnaga, raha

Näitleja Märt Avandi õigustas Kucus ja ERR-i „Ringvaates“ Tujurikkuja klippe, mis tema sõnul ei olevat läinud üle piiri. Parvlaeva Estonia puudutava klipi seletuseks oli, et see on traagika pealt teenimise vastane; Savisaare-klipp olla aga tehtud sellepärast, et see valimiskampania, mida sügisel Tallinnas nähti, olevat solvanud linlasi. Delfi omakorda teenis kõigi Tujurikkuja klippide pealt, edastades mitmeid uudiseid vastukajadest, mis tootsid portaalile tuhandeid klikke. Seega teenis Tujurikkuja kuhjaga raha ka nende inimlike kannatuste pealt, mida saade tootis laevaohvrite mälestuse ja Keskerakonna toetajate (ning ühtaegu Eesti maksumaksjate – ERR-i ülalpidajate) solvamiseks. Kesknädal noppis mõne kommentaari 6. jaanuari Delfist.

* Ma ei saa sittaigi aru enam – kõik inimesed kõigi kallal alalõpmata. Sellepärast vist ei saagi enam kohalikke telekanaleid vaadata. Mõttetu kuradi ila ajamine. Absurdihuumorist olete kuulnud või peabki kõik päevapoliitiline olema. Ma olen sama vana kui Avandi umbes, aga ma tõesti igatsen „Kärna-Ärni“, „Kitsast kinga“ ja „Mehed ei nuta“ laadseid filme. Naljad on ilgelt tõsiseks läinud. Ärapanemine ongi nali – iseloomustab ühiskonda, riiki, rahvast, liite ja globaalset läänemaailma arenenud kultuuri, mitte Tallinna. Väga mürgine elu.

Heimar Lenk: Kahju, et näitleja Avandi ei selgita, mis teda Tallinnas solvab. See ilma põhjendusega hämmamine ei tee mehele au. Räägi siis asi selgeks, saaksid teised ka aru. Millega siis linn oma

kodanikku solvanud on? Avandi tahab olla originaalne, et näe, Savisaar talle ei meeldi. Aga ligi 40 000le valijale linnapea meeldib ja isegi väga. Ega muidu teda korduvalt tagasi ei valitaks. Sellist rahva toetust, kui Edgar Savisaare oma, pole Eestis veel keegi ära teeninud, ei poliitikut, ei lavakunstnikud. Kuid sellest ei taha keegi rääkida, sest suuri mehi austada on palju raskem, kui neid kiruda, neid välja naerda. Savisaare suurust Avandi ju lavalaudadel välja tuua ei suudaks. Nii jääbki üle vaid löökidega allapoole võõd lihtsameelsete aplaus välja teenida.

Margus Kiis: Artikli kirjutajatel on "millegipärast" meelet ära läinud, et Avandi ütles väga üllatavalt: „Elu on Eestis läinud järjest halvemaks ja nürimaks.“ Üllatav

selles mõttes, et Avandi tunnistas aasta tagasi, et on valitsuse tegevusega igati rahul. Ootamatu kannapööre.

Selge, et oli hästi kinnimakstud tellimustöö: Kuule mees, sul on kodulinaks nii Pärnu, Tartu kui Tallinn, miks see Savisaar siis just kõige parem suutäis oli? Ääretult madal!

Arvan: Kui ikka Tallinnas solvatakse Avandit, siis mine Raplasse tagasi. Raha nimel nii nõmedat saadet teha on äärmiselt madal, ju siis pole võimeid parema tegemiseks.

Veel faktidest: Elu loogika on niisugune – kelle suppi sööd, selle laulu pead laulma. Kasutades Avandi enda väljendit, on kõige õõvastavam seepärast see, et Märt & Co said ETV-s raha maksumaksja, st. enamiku valijate taskust ja arvelt. Nende raha eest rikkusid nad nende tuju ja sülitasid neile näkku. Isegi Avandile ei tohiks olla uudis – enamik valis selgelt Savisaare. Märt Avandil võiks oma rumaluse pärast olla vähemalt piinlik.

* Taheti vist ka surnuid naerma ajada. Ei tea, kas Jumal ka naeris... Uskuge, uskumatud, Tema naerab viimaseksena.

Meie hulgast on lahkunud filosoof, Platoni ja Hegeli sõber, sundüürniku saatust kogenud kultuuriteadlane ja pereema

AILI AARELAID-TART

2. mai 1947 – 9. jaanuar 2014

Aili Aarelaid-Tart oli tunnustatud Tallinna Ülikooli juhtivate, sotsioloog ja nüüdiskultuuri uurimiskeskuse asutaja. Aarelaid-Tarti doktoriväitekirja teemaks oli meie tähenduslik „Kultuuritrauma ja elulood“, mis on ilmunud ka raamatuna. Filosoofina tajus ta eriti valuliselt ebaõiglust omandireformis. Kodu on meie kultuuriruumis ja -traditsioonis erilise tähendusega mõiste tulenevalt ajaloost. Lahkunu haritus võimaldas näha seoseid ühiskonnas ning esile tuua omandi ümberjagamisel tehtud vigu. Ühiskonna võimaliku reaktsioonina toime pandud kodude lõhkumise avantüürile omandi jahtimisel näeb ta tekivate repressioonide võimalust sotsiaalseks kättemaksuks nende suhtes, kes omandi teiste arvel enda kasuks jagasid.

„Skisofreenilise omandireformi eest makstakse kätte“ – see oli tema hoiatav sõnum meile. Kuid ta lõpetas lootusega, et „ühiskond tuleks mõistusele ja katsuks siin veel midagi ära klaarida“. (Vt rmt. Heimar Lenk „Lõhutud elud. Eesti omandireformi sundüürnike lugu 1989–2011“, lk 23–27.) Avaldame kaastunnet kõigile neile, kellele Aili Aarelaid-Tart tähendas olulist ja asendamatu.

MTÜ Koduõigus ja Eesti Üürnike Liit

Eestit okupeerib teadmistepõhine hirmuühiskond

Midagi on meie kaasaegses ühiskonnas igal juhul väga valesti, kui ühiskonda ehitatakse üles kui lõputut õudust, millega keegi rahul ei ole.

Võim pole rahul rahvaga ja riigikontrolliga. Rahvas kui võimu töödandja pole rahul võimuga ning rahval puudub samas arusaamine, et ta tegelikult üldse on võimu töödandja. Tööandjad pole rahul töölistega, töölistes töödandjatega jne ...

EINAR EILAND
vaatleja

Tavakodanikku käsitletakse selles ühiskonnas kui kirjaoskamatu orja, kes peab tingimusteta alluma eliidile, sest vastasel korral võib ta olla ohtlik nii endale kui ka teistele. See on hirmul baseeruv riik, kus kodanik kardab ennast väljendada, sest ta võib minna eliidi arvamusel vastuollu või kogemata välja öelda seda, mis võimule ei meeldi, ning seeläbi pälvida võimu ja võimuõukonna autoriteetide pahameele. Siinjuures võib võim väljendada nii kultuuris, kooliõpetaja, ülemuse, kirikuõpetaja kui ka ministri näol, erakonnana või koguni tabude ja tavade süsteemina.

Tahe kui vaenlane

Selles ühiskonnas on elitaarse võimuiha rahuldamise kõige suuremaks vaenlaseks rahva ja indiviidi tahte olemasolu. Järelikult tuleb tahtest kujundada esmane sotsiopsühholoogilise ründe objekt, kusjuures ründe eesmärgiks on tahte tapmine või pööbli tahte asendamine eliidi tahtega. Selleks tuleb kasutada kõiki kättesaadavaid võimumanipulatsioonimeetodeid. Neid meetodeid saab ära tunda, kui tavakodanikule hakatakse rääkima sellest, et raha ei ole, et see või teine asi pole praegu prioriteetne, aega ei ole, ametkondadest ei vastata kirjadele, kohtumised võimutasandiga hakkavad süsteemset ära jääma või hakkad võimutasandilt teada saama seda, kuidas asju teha ei saa. Kõige kirjeldatu tagajärjeks on üldinimliku ja sellega kaasneva eluterve mõistuse ja omakorda selsamal baseeruva arusaamise tapmine ning asendamine turuletiga, kus kõik osutub müüdavaks. Nii kindlustatakse „äraostmatute“ teadmistepõhine võim.

Teadlik käitumine

Tuleb välja, et selles riigis teeme kõike teadmistepõhiselt: sünnitame lapsi teadmiste-

teadmistepõhiselt, käime võõrastes ettevõtetes tööl teadmistepõhiselt, maksame kinni võõraste pankade kasumeid teadmistepõhiselt, aitame võõraid riike nii militaarselt, rahaliselt kui ka ideoloogiliselt okupeerida teadmistepõhiselt, küüditame enda naabrimehe Soome tööle teadmistepõhiselt. Sest ilma vastavate teadmisteta me seda teha lihtsalt ei saa.

Sellesarnane protsess on kulgenud meie ühiskonnas süsteemset ja järjekindlalt, ning seega võib väita, et tegemist on olnud teadmistepõhise arenguga, mida toetavad meie ülikoolid ja teadusasutused.

Nende teadmiste baasilt oleme osanud luua hetkel domineeriva majandussüsteemi, kus alla 30% ajast teeb inimene tööd enda huvides ja ülejäänud aja kümnist küsiva riigi huvides. Tänuühiks selle eest paneb aga riik kinni viimase kooli, raamatukogu või postkontori kodaniku (ehk orja) kodukohas, sest võimul on vaja veelgi vähendada kulutusi orjade ülalpidamiseks. Optimeerimine võimu vaatenurgast tähendab antud kontekstis võimalikult paljude kulude jätmist tavakodaniku kanda, sest kõik need teenused kaugenevad ja muutuvad rahvale aina kallimaks/võõramaks. Mida lollim ja väheminformeeritum on aga rahvas, seda passiivsem on ta võimu kuritegevuse suhtes. Ja üldse – kes kannatab, see kaua elab! See ongi kogu võimu ja rahva arengudialoogi sisu.

Meie endi genotsiidne okupatsioon

Niisuguse genotsiidse okupatsioonini ei küündinud isegi nõukogude kord. Mis peamine – meie võimutasand ja sealt edasiulatavalt kogu rahvas peab uhke olema selle üle, et siiani on meil õnnestunud kõike eelnevat teadmistepõhiselt põhjendada ja korraldada. Need protsessid on kulgenud süsteemset ja kindlalt pika aja vältel. Võimaliku protestivaimu tärkamata jäämine näitab okupatsiooni eriti head kvaliteeti ja rahva taluvuspiiri tunnetamist, mis ongi teadmistepõhise tunnus. Okupatsioon algab nagu alati võõra maa vallutamisest ja selle üle kontrolli saavutamiseks. See on kuritegevus, mis kestab seniajani ja iga päev. Iga päev on sunnitud sajad inimesed kodudest lahkuma ja täitma majanduspõgeniku rolli. Kui kohalik võim või ülikoolid on sellele kaasa aidanud või seda protsessi tegevusetult pealt vaadanud, siis on tegemist kuritöö kaas-

osalistega, kelle koht ei ole riigijuhtimistüüri juures, vaid hullumajas, sest nende tegevus või tegevusetus on muutunud teistele ühiskonnaliikmetele ohtlikuks või põhjustab neile kannatusi.

Keegi ei näe oma süüd

Veelgi hullem on aga olukord siis, kui kuriteo toimepanija ei taju enda sellekohast süüd, rääkimata vastutusest. Meditsiinilises mõistes on sellisel juhul tegemist kroonilise psühhopaatiga, kellel puudub vas-

saaks ära toita terve maailma elanikud, siis tekib küsimus: miks me seda ei tee? Miks kuluame inimeste tapmiseks korraldades rohkem kui nende elementaarsele toiduga varustamisele?.. Jällegi peame vastama, et sellised on meie teadmised prioriteetidest.

Kui kunagi kujutas Nõukogude Liit ohtu rahvusvahelisele demokraatialle, õiglase ja inimväärse elukorralduse sünnile ning muudele lääneliku elukorralduse ideaalidele, siis peale selle liidu kokkuvari-

Mis põlisrahvasse puutub, siis neile tehakse selgeks, et okupatsioon on kasulik „meile kõigile“, mitte ainult nendele, kes on okupandiga sõbrad. Vastavalt sellele kujundatakse ka vastav konspiratsiooniteooria, mille nimeks on poliitika. Kuna selline protsess kordub riiki riigi järel sama stsenaariumi alusel, on seega tegemist teadmistepõhise juhtimise protsessiga ja mitte juhusega.

Kriisi põhjused

Poliitika on ideaalis võima-

nitavadki tootmishoonete varemte hulgad meie maa- piirkondades.

Sellise turumajandusreligiooni sisuks on tulude maksimeerimine. Kui tulused tuleb maksimeerida, siis toodangu mahtu ei ole mõtet tõsta ja valitsema peab pidev defitsiit, mida saab organiseerida kas kaupade puudumise või raha puudumise kaudu, olenevalt olukorrast. Teistmoodi kui arenguhälveks seda nimetada ei saa. Seega eliidi eesmärgiks pole ühiskonna vajaduste rahuldamine,

Turumajandusjumalad õpetavad meile, et mida suurem on defitsiit, seda kõrgem on hind. Seega, mida vähem rahva vajadusi rahuldatakse, seda kõrgem saab olema hind. Mida vähem tooteid turule jõuab ja mida kättesaamatamad need on, seda suurem on kasum ühe tooteühiku kohta. Seega peab meie riigi tootmisvõimekuse viima miinimumini – seda kinnitavadki tootmishoonete varemte hulgad meie maa- piirkondades.

tutus- ja süütunne. See kehtib nii inimese kui ka süsteemi kohta. Vangimajad ja psühhiaatriakliinikud tunnevad sellist patsienti sildi all „süüdimatu“, ning see sõna hakkab paraku iseloomustama ka võimutasandi otsuseid. Seega arengud muutuvad paratamatuseks.

Paralleele ajaloo: indiaanlaste alistamiseks sõlmisid võimuesindajad põlisrahva esindajatega ligi 500 lepet – kõiki neid rikut, põlisrahvaste maad ja loodusressursid allutati koloniseerijate huvidele. Nii on ka praegu.

Kui nõukogude võim tahtis Eesti maavarasid (fosforiit) kaevandada, hakkas sinne põlisrahvas vastu. Täna oleme aga õnnelikud selle üle, kui suudame mõne maatüki välismaalasele maha müüa. Hämmastav mõttelaadi muutus, kas pole??...

Seega viime okupatsiooni läbi iseenda kätega, isegi teadvustamata endale, et me seda teeme! Sellest nähtub, et kogu protsess on korraldajate poolt teadmistepõhiselt hoolikalt kavandatud ja juhitud.

Mitte okupatsioon, vaid vabastamine – jälle!

Kui sõjaliste kulutuste hinnaga

semist on lääneriigid ise üle võtnud rahvusvahelise okupandi rolli nii Iraagis, Afganistanis, Liibüas kui ka Egiptuses, kuid keegi ei räägi okupeerimisest, vaid vabastamisest. Ning okupatsiooni edastatakse okupeerija poolt heategija ja demokraatia maaletooja kuvandis nagu religiooni. Okupatsioon nendes riikides on kui humanitaarabi kirjaoskuse ja harimatuse parandamiseks ja „rahva-võimu“ kehtestamiseks. Tekib küsimus: kust läheb piir rahva huvide ja totalitaarriigi vahel? Kumbas suunas meie riik on teel?

Sellist küsimust okupandi enda käest ei ole loomulikult sobilik küsida, sest see võib tekitada vaenu ja pahameelt nendes, kes on „pandud“ meie üle. Illusoorse heaolu loomiseks luuakse vastav taustsüsteem ehk kultuur. Kui tahate olla kultuurne inimene, siis ei sobi rumal välja paista ja küsida: miks olukord on selliseks kujunenud? Lähemal vaatlemisel saab aga kõigile selgeks, et tegemist on okupandi enda majanduslike huvide kaitsmisega okupeeritavates riikides ning energiakandjate ja toormeressursside üle kontrolli saavutamiseks.

luste loomise ja realiseerimise kunst. Paraku on meil aga äratundmisvõime asendatud probleemide ignoreerimisega kunstiga ja lahendamiskunstist on saanud raha puudumise etendamise kunst. See avabki meie kriisi tõelised põhjused. Kui me neid dialooge enda ühiskonna jaoks avada ei suuda, siis tõuseb järgmine küsimus: kas meie ühiskonna arengu eesmärgiks ongi elada teadmistepõhise kodusõja tingimustes, mille saab rindetuüpid järgi jaotada majanduslikuks, sotsiaalseks, hariduslikuks ja kultuuriliseks rindeks? (Kuid ka need rindetuübid on õnnestunud meil enda rahva iseloomu hävitamise huvides teadmistepõhiselt tööle panna.)

Turumajandusjumalate õpetused Eestis ei kehti

Turumajandusjumalad õpetavad meile, et mida suurem on defitsiit, seda kõrgem on hind. Seega, mida vähem rahva vajadusi rahuldatakse, seda kõrgem saab olema hind. Mida vähem tooteid turule jõuab ja mida kättesaamatamad need on, seda suurem on kasum ühe tooteühiku kohta. Seega peab meie riigi tootmisvõimekuse viima miinimumini – seda kin-

vaid pideva defitsiidi loomine. Kuna protsess on olnud pidev ja järjekindel, siis muudmoodi kui teadmistepõhiseks seda jällegi nimetada ei saa. Kui toodete hinda ei määra turg, vaid konkurendid ja vahendaja, siis tootmisotsused ei määra tarbimisvajadused, vaid tarbimissoovid. Tarbimissoove saab reguleerida aga läbi finantsüsteemi (pankade), andes või mitte andes teatavale ühiskonnakihile rahalisi vahendeid. Ajapikku ei suudagi ja hiljem ei tahagi selline ühiskond enam reageerida ühiskondlike vajadustele, vaid lähtub tarbimisihast. Kui aga süsteem enam ei suuda vajadustele reageerida, siis ta jõuab kriisi ja hukkub, sest süsteemi toimimise kõrvalkaldded ületavad ühiskonna taluvuspiiri. Sellises agooniaprotsessis tarbitakse üle kõiki ühiskondlike ressursse: teadmisi, oskusi, tööjõudu, rahalisi vahendeid jne. Seega toimib ühiskond nagu raadioaparaat, millel puudub vastuvõtuantenn ning kust peale iseloomulike mittemidagiütleivate sahinat enam muud ei kuulegi. Kõige sellega rahuloluks luuakse ka vastav kultuur. Kõik see toimub pidevalt ja järjekindlalt, seega õpitult ehk teadmistepõhiselt!

Tallinn 10130,
Toom-Rüütli 3/5, Kesknädal

Kuidas Elroni äpardustest üle saada

Uuel aastal jõudis Eesti reisirongiliiklus XXI sajandisse! — nõnda kuulutas rahvale meie majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts, olles teinud kõvasti enne lepingulist tähtaega, 31. detsembrist 2013 lõpu erafirma Edelaraudtee pikale tegutsemisele reisirongide vedamisel Eestis. Ministri sõnul sai sel viisil meil otsa "hruštšovliku vanaraua" ehk idas toodetud reisivagunite kasutamine. Nüüd saavad Eesti inimesed lasta end toimetada jaamast A jaama B uhiuute porgandikarva diislerongidega *Stadler Flirt*. Nende sõidud peab tagama riigifirma Elron, mille täisnimeks AS Eesti Liinirongid ning mis sündis siis, kui riigifirmale Elektriraudtee pandi püha kohustus hakata vedama reisirajaid kogu Eestis.

Selgus, et uued ettevõtmised võivad hakatuse hakata tõrkuma. Nii juhtus nüüdki. Seepärast tuli ministril lasta eraldi kõigile rongidega sõitjatele ja muudele huvilistele teada anda: Tema isiklikult jälgib, et aktsiaseltsile Elron ülesandeks tehtud ja esialgu üle kivide-kändude käinud Suur Uutmine kulgeks tõrgeteta, kavakindlalt, vastuvaidematult jne. (Eks elame ja näeme!)

On ka põhjust!

Seda segadust ja peataolekut, millega Elron jahmatas reisirajaid 1. jaanuaril oma uute ülesannete täitmisele asudes ja ka järgmistel päevadel, tuleb pidada lihtsalt masendavaks. Tundus lausa, nagu poleks uute rongide liiklussepanekule veel eile kuigi tõsiselt mõeldud – isegi e-teavitussüsteem jäi teadatult ära rakendumata.

Igatahes puhkes Eestis sellest lausa pahameeletorm – rongipatriotism osutus meil siiski üldrahalikuks. Kogu meediat täitsid päevast-päeva sõnas ja pildis teostatud kriitikanoolte kimbud. Mõned eluläheduslastest ajakirjanikud tõttasid juba rakendama koguni klasisistlikku kirjandusžanrit "tundeline teekond". Raudteesajad pole meil juba ammu olnud nii üksmeelse ja pingsa huvi all.

Kui ühed vagunites ja meedias taunisid ebaselgust rongiliikluses ja teised parastasid uute rongide iseärasusi (eriti nt istekohtade nappust, mis pakub küll võimalusi vältida pikast istumisest tekkivaid tervisekahjusid, ent ka seisimisvaeva pikemate vahemaade läbimisel), siis leidis muidugi ka isamaalikke tõsimeelseid, kes püüdsid kriitikatülvajaid vaigistada ja meedias innukusele olukorra valgustamisel "hädapidurit panna". Ei puudunud needki, kes valjul ja selgel häälel nõudsid segaduse põhjustamise ja reisirajate teenindamise kehvenduse eestkarme meetmeid Majandus- ja Kommunikatsiooniministri (MKM) ning isiklikult ministri suhtes. (Siit siis ka algul jäiselt suhtunud ametnike ähmased eneseõigustuse ja väljavabandamise püüdlused; samuti ministri resolutsed lubadused kord majja saada.) Selle põhjal saab taas teha järelduse: kõval kriitikal võib tänapäeva Eestiski ikka jõuda olla küll; eriti kui ülemad süüdlased vastustule alla satuvad.

Suur ohutusmure

Kaugliinibussis (lubatud maksimaalkiirus 90 km/h) ei tohi sõita, kui istekohta pole, ja isegi kohalikel bussiliinidel on juba hakatud tahtma turvavõid. Aga 100–120 km/h kihutavas rongis (uute istmenappusega diislerongide eesmärk on ju iga hinna eest kasvõi mõne minuti jagu kiiremini Narva, Valka, Viljandisse jne jõuda) seisavad püsti päris suured reisirajatehulgad, omamata alati isegi kohta, millest kinni hoida. TTV-st tuttav Vambola Paavo hoiatas Postimehe (6.1.) veerul: "Kui terasteel peaks ilmema ootamatu takistus ning tuleb teha kiirpidurdus, on tagajärjeks kaela-, käe- ja jalaluumurrud." Ühtlasi küsis ta: "Kuidas vaatab seisukohtadele kiirrongides raudteainspeksioon?"

Kõiki lohutatakse sellega, et kui lõpuks on kohal kõik 20 tellitud lühikest ja pikemat rongi, siis saab koosseise pikemaks haakida või panna ronge sagedamini sõitma, mistõttu reisirajatevood hõrenevad ja istekohtade nappus pole enam nii kole.

Rumal on aga see, et nii MKM-is kui ka Elronis, samuti ka meedias on leitud, et püstiseisvad sõitjad olevat täiesti normaalne nähtus. Eredaks võrdluseks tuuakse nt India ja Jaapani tuubil reisironges, mida lausa jõuga täis pressitakse.

Veel rumalamad on need, kes kõigile istekoha tagamist peavad absurdseks, ent tahaksid, et rongis seataks sisse einelaud, kuigi selle äramahutamiseks tuleks kuus istekohta kaotada. Sõõ kõht enne teeleminekut täis või võta nosimist kaasa!

T. Maksim, raudteehuviline
Loe pikemalt: www.kesknädal.ee

Akadeemik Ergma paradoksid

Riigikogu esimees akadeemik Ene Ergma üllatas jõuluajal rahvast mitme paradoksaalse fopaaga, mis rikkusid jõulurahu ja tekitavad tõsist muret. Mis saab Eestist kui parlamentaarsest vabariigist, kui parlamendispiikrist on paradoksaalsel kombel saanud rahva tahet ja riigi vajadusi eirav demagoog?

Ergma avaldas kahtlust, kas erakondade liikmelisuse piiri alandamine seniselt 1000-lt 500-ni on ikka õige samm. «Mina kehtitan selles suhtes õlgu, sest minu meelest 500 inimest on vähe,» teatas ta Postimehele.

Esimese Ergma paradoks: mida kauem ta Eesti poliitikas on, seda väiksemad on tema teadmised Eesti poliitikast.

Ergma näikse mitte teadvat, et mitte ühelgi Riigikogus esindatud erakonnal polnud asutamisajal tuhat liiget. Isamaa, Keskerakonna, Reformierakonna ja Sotsiaaldemokraatide asutamisajal oli nõutav liikmete arv kõigest 200. Või kui Ergma teadis seda, siis on tema tegeli-

kuks sooviks kindlustada autokraatne kartellivõim.

Siit teine Ergma paradoks: mida kauem ta on parlamentaarse vabariigi riigijuht, seda suurem autokraat temast saab. Liiasi esitas Riigikogule Rahvakogust tulnud ettepaneku seadusemuudatuseks Ergma fraktsioonikaaslane Juku-Kalle Raid, kelle ettepanek sai põhiseaduskomisjoni toetuse. Normaalses parlamendis oleks komisjonilt toetuse saanud fraktsioonikaaslasest teerulliga üle sõitmine paradoksaalne, aga Ergma puhul on see täiesti tüüpiline tegevus.

Teiseks demagoogiliseks avalduseks oli Ergma arvamus, et

iga Riigikogu saadik peab saama ühe abilise. 23 aastat said riigikogulased hakkama abiliseta ja nüüd, kui Riigikogu töökoormus on langenud, sest seadusandlik baas on põhiliselt valmis, puudub vajadus abilise järele.

Seega kolmas Ergma paradoks: mida kauem ta on Riigikogu esimees, seda vähem tunneb ta Riigikogu tööd ja saadikute vajadusi.

Tegelikult kujutab kõigile Riigikogu saadikutele abiliste palkamine võimuerakonna kontoritöötajate võtmist riigipalgale. Riigikogu saadiku abilise kohad ei tohi olla sotsiaalsed töökohad, nagu selleks masu ajal olid ühistranspordi reisisaatjate töökohad. Kui reisisaatjaid oli veel vaja, siis saadikutel pole niipalju abilisi tarvis. Nagunii on parlamentist juba ammu saanud valitsuse kummitempel.

aga võib-olla on sedasorti fopaad läheneva vanadus-

nõtruse sümptomid? Sel juhul poleks vaja mitte abilisi, vaid põetajaid. Võimuerakondade esindajad näikse kavatsevat ju surmani mäe otsas istuda, ja seega on vaja hakata mõtlema nende põetamisele. Ent Riigikogu pole siiski vanadekodu, vaid teo- ja mõttevõimelistest inimestest esinduskogu.

Kolmandaks Ergma fopaaks oli avaldus, et Eesti järgmine suur eesmärk peaks olema *Rail Baltic*.

Sellest tuleneb neljas Ergma paradoks: mida kauem ta on riigijuht, seda vähem oma rahvast tuntakse.

Ajal, mil enamik eestlasi lendab Euroopasse lennukiga, rongisõitjate arv mitte ei suurene, vaid väheneb. Eesti riigil, rahval ja ühiskonnal on tunduvalt põletavamaid probleeme, kui üks rongisõit.

Alar Sudak

Mõnus eestlane ja ebamõnus eestlane

Tallinna Ülikooli psühholoogiaprofessor Mati Heidmets on kirjutanud 5. jaanuari Postimehe arvamusküljel („Mati Heidmets: mõnus eestlane“): „*Uurides meie juhtumõtlejate uusaastasoove kumab sealt läbi kihk parandada eestlase töuomadusi. Andrus Ansip nõuab «ole optimist», Mart Noorma kutsub «rohkem endasse uskuma», Toomas Hendrik Ilves tahab «rohkem eneseväarikust», Raul Rebase sooviks on «vingu vähem», Priit Hõbemägi pakub – kui rohkem ei saa, siis usu vähemalt jõuluvana. Ka meie kaks suuremat päevalehte ajavad sama rida, esitades oma uusaastasoovid lausa teineteise pealt maha kirjutatuna – ühel «rohkem usku, eelkõige iseendasse», teisel – «uskuge endasse». Kõrvaltvaatajale võib jääda mulje, et siinmail on tegu sügavalt ebakindla ning parajalt pahura seltskonnaga, kes vajaks üleüldist positiivse psühholoogia teemalist hooldust.»*

Mul on kuri kahtlus, et ma kuulun just sinna kolmandikku, kelle mingit „seletamatut“ pahatahtlikkust eestlase koondpildi rikkumises süüdistatakse... Peaks nagu juba harjunud olema, aga mõnikord võtab ikka endiselt pahviks, et miks inimesed sellised jutte kirjutavad. Või kas tõesti on võimalik nii silmaklappidega olla? Eriti kui kirjutajaks pole blond broileritibi või eliividvõsuke.

Ma ei tea, kas mul on mingi *deja vu* või kordab tädi Ene Ergma pidevalt üht ja sama etteheidet. Selle kohta, et põõbel ikka mitte kuidagi ei paista aru saavat, et lihttööliste aeg on Eestis möödunud... Samal ajal samas riigis töötukassa miskipärast näeb tippkoolitusea hoopis koristajametit, ja täiskasvanutel võeti isegi veel see viimane võimalus kõrghariduseks või ümberõppeks.

Pärnu parteitu poliitvaatleja

Tujurikkuja-aastavahetus...

Reformistide loosung „Uhke Eesti üle“ tekitab tavakodanikes vastakaid tundeid. Kas saab uhke olla, et riigivõlg aastavahetuseks on 1 miljard 900 miljonit eurot, olles aasta algusega võrreldes kasvanud 200 miljoni võrra. Uhkust võiks tunda siis, kui võlgnevus oleks sellise summa võrra vähenenud.

Kas uhke saab olla selle üle, et meil on 140 tuhat puudega elanikku? Või selle üle, et pankrot järgneb pankrotile? Soomega võrreldes on meil naeruväärsed palgad ja pensionid. Tuhanded töötud, kodutud, nälgivad lapsed, supikõgid...

Rullnokad ei pea liikluseeskirju millekski. Kiiruskaamerad tuvastasid 2013. aastal 60696 lubatud sõidukiiruse ületajat. Karistused on aga liiga malbed.

Mul oli jõuluajal omapärane kogemus: sain Iirimaalt kaardi, millel marke 0,90 euro väärtuses. Saates sinna kaarti, tuli marke peale panna terve euro eest. Kas teekond Eestist Iirimaale on pikem kui Iirimaalt Eestisse?

Elmar Hollmann, Kärdla

Kellelt saab Rahvusringhääling raha roppuste ja mõnituste näitamiseks?

ETV aastavahetusepidu oli igati tore, kui esinesid armastatud lauljad oma uute ja vanade hittidega. Kahjuks ei saa sama öelda kavvavõetud saate "Tujurikkuja" kohta, mis läks suhteliselt veriseks ja rõvedaks.

Antud juhul pean silmas „nalja“ autogrammikusimise kohta. Naine, kõrval laps, sõitis kuulsustele otsa ja need kukkusid auto alla – suust veri väljas ja ärarebitud käsi eraldi maas. Tüdruk läheb ema õhutusel neilt autogrammi küsima, ning hiljem antakse maaslamajatele jalaga. Kas sellist rõvedat „nalja“ oli ikka vaja lavastada? Ilmselt oli Märt Avandil ja Ott Sepal seda „sandikkssõidetud kuulsuste“ rolli huvitav mängida? Paljud televaatajad sellist numbrit kindlasti heaks ei kiida.

Aastakümned tagasi, kui vana-aasta õhtul olid ekraanil Ervin Abel, Sulev Nõmmik ja teised tõelised naljategijad, sellist kole-tust ei pakutud.

Kui "Tujurikkuja" eesmärk oli mõnede televaatajate tuju tööpoolest ära rikkuda, siis sellega saadi kenasti ja kauaks hakkama. Jubedaks oli muudetud ka laulu "Kaunis maa" paroodia. Kas tõesti on vaja ilusat laulu nii ropesti mõnitada?

ERR saab raha riigikassast. Kas ka selleks, et maksumaksja raha eest rõveroppusi ja mõnitusi oma ekraanilt pakkuda?

Hillar Kohv Viinahault, Tori vald, Pärnumaa

Tarmo Rüütli Eesti järgmiseks presidendiks!

Kommentaari Eesti Vabariigi presidendiaastavahetuse-pöörandumisele (PM Arvamus 02.01.2014), kus Toomas Hendrik Ilves meenutab oma lapsepõlvest ühte 1. jaanuari hommikust varajast ärkamist, kui kõik täiskasvanud alles magasid.

Tonis Siim 02.01.2014 14:14

Kui Toomas Hendrik Ilves ärkaks poisikesena üles rongis nimega EV 1991–2014, siis ta märkaks, et rong on noortest eestlastest tühjaks jäänud! Presidendina, kes saab palka tegelikkust ilustavate/lakeerivate ilukõnede eest, ta seda ei märka, ega ärka ka kunagi üles. Eesti inimkaotused 1991–2014 röövkapitalistlike suhete stressist tingituna on arvide keeles võrreldavad sõja- ja okupatsioonikaotustega 1939–1991. Demograafiline kriis ja ülisuur demograafiline auk (1991–2014) – rohkem kui 100.000 noort elujõulist inimest, seda ennekõike sündimata jäänud laste ja putkupanute, aga ka enneaegsete surmade (suitsiidid, stressihaigused, õnnetused, mõrvad, ...) tõttu, viib suure tõenäosusega 3–4 inimpõlve möödudes eestivaba (*estenfrei*) Eesti tekkele.

Eesti tulevaseks presidendiks peaks saama jalgpallitreener Tarmo Rüütli või mõni teine tubli treener, kes oskab meeskonda mobiliseerida vastupanuks ka suure arvilises vähemuses olles, kuni meeskonna normaalse koosseisu taastumiseni loomuliku juurdekasvu teel, mitte võõrleegionäridega (immigrantidega) asendamise kaudu! Eesti uueks presidendiks Tarmo Rüütli koos abilisestega!

Uus aasta tuli suure kärina ja mürinaga

Aastavahetuse eel ilmus telekaekraanile meie president oma traditsioonilist uusaastakõnet pidama. Sedakorda ei õnnestunudki teda kuulata – akende taga läks Tammearve ja Luige küla taevast valgaks ning algas sõda meenuv paugutamine, kärin ja ragin, mis oli kohati nii tugev nagu oleks kahuritest tulistatud. Avasin akna, et paarkümmend minutit kestnud „lahingust“ täiega osa saada. Tekkis hirm, et mõni valgustusrakett võib aknast sisse sadada. Õnneks mingit ohtu ei tekkinud – kõikjal üles sööstvad prahvatavad valgusnööled tekitasid miraažitaolisi silmapetteid.

Tulevärki üha rohkem

Iga aastaga on mu elukohas uue aasta tervitamine pürotehnika abil aina võimsamaks muutunud. Kas on see rahva jõukuse kasvu, pürotehnika odavamaks muutmise või kergesti kättesaadavaks tegemise märk? Vast võib siin kõiki neid tunnuseid leiduda? Esimest korda tõi ka mu väimees paarikümne raketiga komplekti, mis sai ilusaks lisaks kogu ilutulemõllule.

Muidugi ei jäänud presidendi kõne kuulamata. Sellega võib iga huviline tutvuda nii meedia kui ka interneti kaudu igal ajal. Nagu varemgi, nii ka seekord tekitas presidendi kõne minus pettumust. Kogu selle sisu meenutas

vana, sissetallatud rada.

Kõned ei kajasta tegelikkust

Varem kuulasin tähelepanelikult igat presidendi kõnet kodanike osavõtu puudumisest riigi majandusliku ja poliitilise elu juhtimisele kaasalöömises. Samuti kokkuhoiust jne. Siis aga imbus meediast igasugust teavet, kuidas suhtus kokkuhoiuse president ise. Näiteks need õlaoperatsioonid rahva raha eest Soomes, kus ravihinnad kordades kallimad. Selles poleks midagi taunitavat, kui kokkuhoidlikust rõhutav president teinuks seda enda raha eest, mitte meie maksajate arvel. Ja siis veel see Kadrioru presidendilossi tarastamiseks küsitud kolossaalne summa! Kuidas sellised asjad sobivad kokku presidendi kõnedega?

Kodanikualgatused nn Jäakeldri nime all sai teoks Kadriorust eraldatud summadega. Kuidagi kahtlase tunde tekitavad kodanikualgatused, mille läbiviimist riigiametnike kaudu rahastatakse. Kas ei kehti siingi vana sõna: kes maksab, selle muusika järgi ka tantsitakse?

Mida presidendilt kuulsime?

Presidendi sõnul on eestlastel (soliidsem ja õiglasem oleks

siiski öelda: Eestimaa elanikel, kes pole ju mitte ainult eestlased) põhjust olla uhke: meie lapsed saavad rahvusvahelistel testidel (PISA) häid tulemusi, me kuulumme Euroopa Liitu ja teised riigid soovivad meie e teenuseid üle võtta.

„Inimesed peaksid rohkem üksteist kuulama ja austama,“ rõhutas president. Küsisin temalt: kelle kaudu või kuidas üksteist kuulata ja austada? Meedia ei avalda tavakodanike arvamusi ja ettepanekuid, kui nendes sisalduv mingilgi määral kriitikat valitsuse või valitsejate kohta. President rõhutab, et söömlamise asemel pakutagu alternatiivseid lahendusi ja ettepanekuid. Võistlema peavad ideed, mitte solvangud. Ta ütles: „Meie igapäevaelu mõjutavad inimesed ise kordades rohkem kui Riigikogu. Vaadake kasvõi maanteel toimuvat. Meile ei torma vastasvõtmast vastu riiki, valitsus ega pime juhus, vaid inimene, kes on otsustanud eirata reegleid ja kaasliiklejate eluõigust.“ (Siin ei saa kuidagi märkimata jätta, et valitsus siiski vist tormab... Teatavasti on siseminister liiklusreeglite rikkumise eest karistatud 34 korral!)

Vasturääkivusi ja mitmetimõistmisi

võiks presidendi kõnest esile tuua

palju, kuid kardan, et minu arvamus võidakse lihtsa inimese arvamus asemel tõlgendada solvamise, kritiseerimise või koguni laimuna. Kõik ju on olnud sellest, mida kuulda või näha tahetakse.

Ülimalt kena ja meeldiv oleks osa võtta kasvõi presidendi uusaastakõne arutelu. Aga kuidas seda teha? Kelle kaudu või millisel viisil? Olen palju kordi pöördunud nii isiklikult kui ka meedia kaudu riigiametnike poole palvega karjuva ülekohtu uueks läbivaatamiseks – teenelise rahvakunstniku Voldemar Kuslapi õnnetusjuhtum kvalifitseeriti ilmselgesti ebaõiglaselt kuriteoks. Kahjuks pole mitte keegi suvatsenud mulle isegi vastata. Riigikohtu esimehed, justiitsministrid, politseiulemad vahetuvad, aga kell tiksib seal ikka vanaviisi ja mingi kodanikule tehtud ülekohtu ei huvita mitte kedagi. Kõik need on valusad küsimused ja rahvas pole nii rumal, et toimuvast aru ei saaks. Sellepärast suhtutakse ka presidendi kõnedesse üsna erinevalt. Sõltuvalt inimeste silmakirjatsemisest, argusest või truualuselikkusest ei saa me kuulda muidugi alati seda, mida nad tegelikult mõtleavad.

Jaak Laidla Harjumaalt

Jah, Eesti vajab revisjoni!

Eesti Panga õdusasse hämarusse varjunud Mart Laar nõuab Eesti poliitilise revisjoni. Ja pakub välja, et alustada tuleks ojaades (lausakarjadena!) viibivate pühade lehmade ohverdamisest. Mis või kes need „lehmad“ on, seda meie kahekordne ekspeminister ja Eestile hävingut toonud poliitika üks autoreid targu ei ütle.

Jätkates kujundlikult:

see nüüdne pangahärra tulistab pärast lahingut paukpadrunitega õhku, et selle valguses end upitada. Tegelikult hr. Laar ja tema kaasõnnesed, kes enam kui 20 aastat juurutanud Eestis rehepapliliku friedmanismi-thatcherismi, kardavad objektiivset revisjoni. Ja sellega kaasnevat vastutust. Nende vulgaarne tegevusjuhend ja valitsuspraktika 20 aasta jooksul on täielikult läbi kukkunud. Ja mitte nüüd, kui „asendamatud tüürimehed“ ja nende poliitoloogid kuulutavad kohe-kohe välja stsenaariumi „Masu-2“, — see krahh oli nähtav palju varem.

Ainuõiget teed pidi auku

2009. aasta olnuks kui eile. Eesti majandus (õigemini: selle aseaine) kukkus siis sügavasse auku (langus 16%). Ometi olid reformiparteilased selle ajani näidanud permanentselt 15 aastat („15 aastat õigel teel“) ja „isamaalased“ veel kauemgi Eestile „ainuõiget“ teed. Järelikult: süüdi oli rahvusvaheline imperialism (kaubandus-pangandusarharia)... Ka Venemaa, kes miskipärast ei soovinud enam Eestiga kaubelda. Mispärast ta ei soovinud ega soovi õieti tänini Eestiga suhelda, polegi meil tarvis teada.

Et ainuõigele valitsemisele alternatiivi pole (kui lähtuda sõnaloogikast), siis tuli endisel kursil jätkata. 2011. aastal said laarlaste-ansiplased eesti valijalt uue mandaadi, mis kehtib tänini. Rahvusvahelised vaatlejad said eestlaste valikust üllatuskrambi, teooriad kaotasid kehtivuse. Valitsus saigi ajapikenduse. Majanduskriis degradeeriti majandussurutiseks (masu), ja üks-kaks-kolm asusime üheskoos augus koort võiks tampima (eeskujus

visavaimuline konn, kes koorenõusse kukkudes pääses tänu võitukile, mille ta koorest tallas). Meie pole „võitukile“ veel saanud, nähtavasti oleme vähe tallanud...

Mõnus valitsemisaeg

Aga olgem ausad: oli ikka mõnus valitsemisaeg, see neli aastat! Käeliigutus – ja tuli käibemaksutõus, sõrmenips – ja aktiivsus, veel üks nips – „elektrituru avamine“. Nagu muinasjutus, mis saanud tegelikkuseks! Lõpuks veel päästeve, inflatsioonimootorit käivitav euroraha! Jah, just sellises kriisis tahtiski elada „suur tüürimees“ Ansip ja tema meeskond. Muide, olgem ausad, ka hr. Laar. Kas on peavoolu-tüürimeestel olnud 2009. aastast peale ainsatki konstruktiivset ettepanekut majanduslikeks või sotsiaalseteks muudatusteks? Ei ainsatki. Meelde on sööbinud üks „sügavmõtte-line“, tegelikult enesekriitiline hinnang Eesti poliitilise eurovolinik Siim Kallaselt: „Eestit ootab ees must või süsimust tulevik.“ Ja ütles ta seda 2009. aastal...

Võib siluda fassaadi,

võib lagedale tulla uute peaministri kandidaatidega, uue atraktiivsusega ja uute suhtekorraldustrikkidega, ning mis valijale kõige ohtlikum – mõne uue poliitilise Anonymosega (nagu seda oli pr. Kaja Kallas), aga – *it is over*. Rahvas (loodetavasti) ei soostu enam uue masu välja kuulutamisega, oodates sõnumipartei tulekut.

Et võimalolijad siiski midagi õppinud pole, näitab loosung 1000-eurosest keskmisest palgast sel aastal ja 1741-eurosest keskmisest palgast (milline jumalik täp-sus!) kümne aasta pärast. On ju see meie „keskmine“ rahvale nagu punane rätik hõrgale, läbinisti võlts ja valelik, veelgi kosutades rahvaasemike taskuid ja mõnitades 2/3 rahvast, kes näeb „keskmisest“ vaid und, ning lõigates veelgi piskumaks auga välja teenitud tööpühkusele minejate elatusraha. (Kas ei mõtle hr. Laar näiteks ühe „püha lehma“ ohverdamisena elatusrahade külmutamist või vähendamist?)

Ants Metsla, Väandra, Pärnumaa

Tarbija hädas tarvikutega

See häda on ikka juba väga hulluks kujunenud!

Mõni aeg tagasi hakkas mobiiltelefon tegema trikke: aku näitas pinget veel 30% ulatuses, kuid telefon lülitus välja ja aku teatas, et on tühi... Hakkasime otsima uut akut ja leidsimegi firma, mis tegeleb just selliste akudega. Kuna ma analoogakut ei soovinud, ostsin originaali, mis küll oli pisut kallim, kuid süda jäi rahule. Suur aga oli üllatus, kui ööpäevase laadimise järel telefon üldse tööle ei hakanud. Helistasin firmasse, seal soovitati aku tagasi tuua, et see teise vastu välja vahetada. Tegingi seda, kuid ka teine aku ei hakanud tööle... Lõpuks lubati raha tagastada ja vabandati end välja sellega, et VÕIB-OLLA on akud lihtsalt vigased...

Elukaaslane vajas tolmuimejale tolmutotte, kuid tolmuimejaid müüvast kauplusest teatati, et neil tolmutotte müügil pole. Suure surmaga siiski leiti üks ja ainus tolmutotipakk, mis millegipärast oli juba lahti rebitud, kuid ikkagi vähemalt midagigi saime.

Seejärel soovisime osta ASUS-sülearvutite adapterit. Leidsime, et nii mõneski kohas müüakse analooge, ent samas levis meedias halb uudis, et analoogadapter süüdanud Öismäel korteri... Kuna polnud midagi parata, pidime ostma analoogadapteri. Kodu seda vooluvõrku lülitades leidsime, et see läks nii kuumaks, et palja käega seda puudutada polnud võimalik... Kusagilt siiski läbi mitme-setme tutvuse leiti originaal, mis oli küll märkimisväärselt kallim, kuid töötab suurepäraselt ja on tõepoolest ORIGINAL.

Siit minu küsimus sedasorti kaup müüvatele firmadele: MIKS need firmad, mis tegelevad selliste toodete müügiga, ei tegele nende toodete juurde kuuluvate lisatarvikute müügiga?

Nüüd, mil olen füüsiliselt külastanud seda väikest firmat, kust mulle KAKS KORDA anti mittetöötav mobiiliaku, olen oma silmaga veendunud, et seal NELI NOORT INIMEST on enda office'isse kuhjanud kastitööd mingeid akusid, kuid tegelikult ei tee sisuliselt mitte mingisugust tööd, vaid lihtsalt istuvad, igavlevad ja klatšivad ilmast Eesti eluni välja. MIKS SEE ON NII??

Millal hakkavad firmad niimoodi tööle, et ostes mis tahes toote, saaks sealtamast soetada ka vajaminevaid lisatarvikuid, aga ei peaks neid otsima kurat teab kust???

Usun, et sellised küsimused vaevavad väga paljusid inimesi.

Lembit Liht, Tallinn

TALLINNA TV

20. – 26. JAANUAR

ESMASPÄEV, 20.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte* Pühapäevate* Inimese mõde* TÄNA. Nädala kokkuvõte* Draamaseriaal. Peaminister 8/14* Krimiseriaal. Noor Montalbano 2/6* Aleksei Turovski lood* Korvpall. Donetsk - BC Kalev/Cramo* OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 262/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Päevakava
19:30 Terve tervis
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Ühistegevuse pooltund
21:30 Leedi Chatterley (Suurbritannia, Prantsusmaa, Belgia, 2006)
00:15 TÄNA. Uudised*
01:15 Terve tervis*
01:45 TeleChat

TEISIPÄEV, 21.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 262/304* Ühistegevuse pooltund* Terve tervis* TÄNA. Uudised* Päevakava* Pillimeeste klubi* Ülekanne Riigikogust* Kinnisaraveeb Päevakava* Ühistegevuse pooltund* Terve tervis* TÄNA. Uudised
18:00 Draamaseriaal. Armuleek 263/304
18:15 TÄNA. Uudised
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Nädal Pealinnas
19:30 Parim kunstisündmus 2013 - MIMproject
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Vintskapist soklini*
21:30 Mõtlemel taas
22:30 Saatuslik maantee (USA, Saksamaa, 2007)
00:15 TÄNA. Uudised*
01:15 Mõtlemel taas*
02:15 TeleChat

KOLMAPÄEV, 22.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 263/304*
09:45 Parim kunstisündmus 2013 - MIMproject*
10:00 TÄNA. Uudised*
10:30 Vintskapist soklini*
11:30 OTSE: LV Pressikonverents
12:00 Mõtlemel taas*
12:30 Saatuslik maantee (USA, Saksamaa, 2007)*
13:30 Kinnisaraveeb Nädal Pealinnas*
15:15 Parim kunstisündmus 2013 - MIMproject*
16:30 Mõtlemel taas*
17:30 LV Pressikonverents*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 264/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Päevakava*
21:15 Kultuurimeeter
21:45 BBC draamaseriaal. Pärast surma 1/14
22:35 Need, kes meie kõrval
23:10 TÄNA. Uudised*
00:10 Meedia keskpunkt*
00:55 TeleChat

NELJAPÄEV, 23.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 264/304*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 LV Pressikonverents*
12:00 Kultuurimeeter*
12:30 Lõõtsalood*
13:00 Lõõtspillipidu Harmoonika 2013 parimad palad*
13:45 Kinnisaraveeb
16:45 Inimese mõde*
17:15 Meedia keskpunkt*
18:00 TÄNA. Uudised

18:15 Draamaseriaal. Armuleek 265/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Viktor Vassiljevi terviseminutid
19:30 Meistrite linn*
20:00 TÄNA. Uudised
20:30 OTSE: TeleTallinn. Linnapea tund
21:30 Armastus koolera ajal (USA, 2007)
23:50 TÄNA. Uudised*
00:20 TeleTallinn. Linnapea tund*
01:20 TeleChat

REEDE, 24.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:30 Põltsamaa lood*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 265/304*
09:45 Viktor Vassiljevi terviseminutid*
10:00 Meistrite linn*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:00 Inimese mõde*
11:30 TeleTallinn. Linnapea tund*
12:30 Armastus koolera ajal (USA, 2007)*
14:50 Kinnisaraveeb
16:45 Viktor Vassiljevi terviseminutid*
17:00 TeleTallinn. Linnapea tund*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 266/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Oma Valitsus
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Sajandi skandaali tagamaad*
21:30 Ars longior. Sinu kuus kunstiteost
22:00 Kas tohib?*
22:30 Maatriks
23:15 TÄNA. Uudised*
00:15 Ars longior. Sinu kuus kunstiteost*
00:45 TeleChat

LAUPÄEV, 25.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 266/304*
09:45 Kultuurimeeter*
10:15 TÄNA. Uudised*
11:15 Terve tervis*
11:45 Ühistegevuse pooltund*
12:15 Ars longior. Sinu kuus kunstiteost*
12:45 Oma Valitsus*
13:30 TeleTallinn. Linnapea tund*
14:30 Kinnisaraveeb
15:00 OTSE: Eesti Kooriühingu aastapreemiad 2013
17:00 EMV standardtantsudes 2014, 1/2
18:00 Need, kes meie kõrval*
18:35 Koolitants 2014, 1/19
19:30 Keskkonnanädal
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 Miniseriaal. Kuritööd 3/6
21:00 Itaalia miniseriaal. Kaunitar ja poksija 2/2
22:40 Borgiad (Hispaania, 2006)
01:05 TÄNA. Uudised*
01:20 TeleChat

PÜHAPÄEV, 26.01

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Linnaruumi arhiivist. Kalaranna*
08:45 Miniseriaal. Kuritööd 3/6*
09:30 Keskkonnanädal*
10:00 Itaalia miniseriaal. Kaunitar ja poksija 2/2*
11:40 Koolitants 2014, 1/19*
12:35 Parim kunstisündmus 2013 - MIMproject*
13:05 Viktor Vassiljevi terviseminutid*
13:20 Pillimeeste klubi laulud*
14:15 Maatriks*
15:00 Pühapäevate*
15:45 Kinnisaraveeb
17:05 EMV standardtantsudes 2014, 2/2
18:05 Terve tervis*
18:35 Kultuurimeeter*
19:05 Draamaseriaal. Peaminister 9/14
20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:15 Krimiseriaal. Noor Montalbano 3/6
21:55 Pillimeeste klubi
22:55 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:10 Eesti Kooriühingu aastapreemiad 2013*
01:10 TeleChat

Nädala juubilar JEAN BUGATTI 105

Tänapäevases maailmas on lugematul hulgal kiusatusi, mis inimeste tähelepanu ikka ja jälle endale tõmbavad. Ega ilmaasjata öelda, et aega lihtsaks niisamaolemiseks jääb järjest vähemaks. Tihe infovahetus ja uuenevad trendid hoiavad meid pidevas ootusärevuses. Soov olla edukas, silma paista ning muutuda koos muutuva maailmaga on omadused, mille poole püüdlevad paljud. Tihti leitakse tee oma sisemise õnneni läbi eksklusiivsete aksessuaaride ehk manuste.

Ühe olulise aksessuaari, mis praeguses ühiskonnas osutub ääretult populaarseks, on sünnitanud autotööstus. Viimasel aastajal tohtu arengu läbi teinud tööstusharu pakub meile täna kõike seda, mida soovime: ilu, innovatsiooni, kiirust, lõbu, austust, harmooniat jne.

Autotööstus pole alati olnud valdkond, mille toodangut suudavad endale võrdselt lubada kõik ühiskonnakihid. Nii nagu tänapäeval, leidis ka minevikus inimesi, kelle jaoks auto omamine ei olnud taskukohane, ning inimesi, kes suutsid endale lubada rohkem kui teised. Muutunud ei ole ka see, et ikka ja jälle oleme sunnitud tunnistama olukordi, kus oma võimete ülehindamise tagajärjel on eluküünla kustutanud mõni autojuht.

Üks legendaarne autotootja, kelle loomingut on läbi aastakümnete seostatud ilu, luksuse ja kiirusega, on Ettore Bugatti. Eksklusiivne Bugatti disain köidab tähelepanu ka nüüd, mil sellest on kujunenud bränd, mida suudavad endale pakkuda

vaid rikkad ja ilusad. 15. jaanuaril möödub 105 aastat Ettore Bugatti vanima poja Jean Bugatti sünnist. Jean Bugatti kasvas üles perekonnas, kus autodega tegelemine oli üksnes ainsaks hobiks. Täiskasvanuks saades sai temast autodisainer, kelle pärandisse kuuluvad mitmed legendaarsed Bugatti sõidukid. Üheks kuulsamaks autoks Jean Bugatti loomingus on *Bugatti Type 57SC Atlantic* (1936. a), mida peetakse üheks haruldasemaks ja kallimaks autoks maailmas. Sama kontseptsiooni alusel loodi tänapäevane *Bugatti Veyron*.

Jean Bugatti polnud lihtsalt disainer, kelle käe läbi joonistusi paberile kontseptsioonid, vaid ta oli inimene, kes ei pannud pahaks ka ise oma elegantset loomingut aeg-ajalt katsetada. Valdavalt eelistas ta disainida autosid, millel olid võimsad mootorid. Just tänu edule autospordis, kus Bugatti autod saavutasid kõrgeid tulemusi, huvitus Jean üha rohkem võidusõidust. Huvi suurte kiiruste vastu saigi talle saatuslikuks. 1939. aastal sõitis Jean Bugatti katsesõidul teelt välja vastu puud ning hukkus. Surmahetkel oli ta kõigest 30-aastane.

Sagedasti tulenevad autoõnnetused vales sõidukiirusest. Mida uuem ja eksklusiivsem auto, seda võimsam on tema mootor. Võimalikud sõidukiirused on juba 300-400km/h ning tõenäosus, et teede seisukord ning autojuhtide oskused säärase kiirusega toimetulekuks on piisavad, osutub tihti peale napiks.

2013. aasta novembris paiskus meediasse infopomm, milles teatati USA näitleja Paul Walker'i ning tema sõbra Roger Rodas'e autoavariist. Rodase juhitud *Porche*

Carrera GT paiskus vastu puud ning lahvas põlema. Mõlemad autosõitjad hukkusid sealsamas. Õnnetuse põhjuseks peetakse eelkõige suurt sõidukiirust, mis ületas

oluliselt piirkonnas lubatud kiiruselimiti. Nimeka näitleja surm tõi õnnetuskohale tuhandeid pisarates inimesi ja seda kõike kajastati laialdaselt üle maailma.

Selge on see, et sellistest õnnetustest tuleb õppust võtta. Senikaua, kui autotööstus toodab juurde järjest edevamaid ja kiiremaid autosid, peame olema võimelised kohanema ja sõiduvõtete valimisel juhinduma kaine mõistusest.

Erakordselt kiiresti arenev maailm pakub inimestele harukordselt palju võimalusi sisemise õnnetunde saavutamiseks. Nii nagu Jean Bugatti püüdis üha täiuslikuma loomingut ja sisemise õnne poole, püüdlevad samu sihte paljud ka täna.

Tihti ei teadvusta me enesele, et meiegi elu on habras, kergesti katkev. On palju asju, mida me ei saa mõjutada, kuid veel rohkem leidub asju, mille suunamiseks on võimu vaid meil endil. Olgu selleks kasvõi lille kinkimine armsamale või ühine tegutsemine oma perega. Kõikidest materiaalsetest hüvedest, mida elu meile pakub, on olulisimad need väärtused, mida pakub meile meie pere.

Olen arvamusel, et väärtushinnangud etendavad elutempo kujundamisel kesket rolli, ning seega on fookuse seadmine oma eesmärkide ja põhimõtete määratlemisel väga tähtis. Tuleb olla tubli ja edasipüüdlik, olles samas hooliv ja ettenägelik.

Omaenda elutempot määrame suures osas siiski me ise. Liigelgem ohutult nii sõiduteedel kui ka üldse oma elus!

*Risto Kask,
Keskerakonna
Noortekogu liige*

Õnnitleme Savisaari pere täienenemise puhul!

Foto Mati Hiis

2. jaanuaril 2014 sündis Tallinna linnapea ja Keskerakonna esimehe vanema tütre Maria perre esiklaps – tütar. Seega sai Edgar Savisaar kolmat korda vanaisaks – tema esimese poja Erki peres juba kasvavad kaks lapselast. Maria Savisaar abiellus holland-

lase Caspar Michael Groeneveldiga 2007. aastal. Nagu uhke ja elevel vanaisa Edgar tunnistas Eesti Päevalehes ajakirjanik Ingrid Veidenbergile, elas ta Maria käekäigule kogu südamest kaasa ja tänavune sündmus varjutas kõik muud aastavahetuse elamused. Palju õnne kõigile asjaosalistele! Soovime uuele ilmakodanikule üht ilusat tüdrukulapse nime!

Erakonnakaaslased ja Kesknädal

Seenioridega tuleb kohtuma Mart Ummelas

Keskerakonna Lasnamäe seniorsektioon tervitab kõiki erakonnakaaslasti saabunud uue aasta puhul! Soovime tervist, õnne ja kordaminekuid igaühele eraldi ning kogu erakonnale jätkuvat edu!

Kokku saame neljapäeval, 16. jaanuaril kell 14 Pae tn 19.

Tervitame uut aastat ja püüame parandada maailma koos Mart Ummelasega.

Kontakt: Pille Lövend, tel 5129489

Uusaastapidu Jõgeval

Jõgevamaa keskerakondlaste uusaastapidu toimub

17. jaanuaril 2014 kell 18.00 Jõgeva restoranis Kosmos. Osavõtuks registreeruda telefonil 51 87 365 (Heli Raevald). Osavõtutasu 12 € tasuda erakonna Jõgeva büroos.

Toimekat uut aastat kõigile!

Heli Raevald

VELLO HARJU

5.08.1957 – 3.01.2014

Mälestame erakonnakaaslast. Meie kaastunne omastele

Keskerakonna Tartu linna piirkond

TÄHELEPANU!

Täna lehega kõigile tellijaile kaasas KESKNÄDALA 2014 kalender!

Probleemide korral helistage postifirmale või toimetusse!